

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

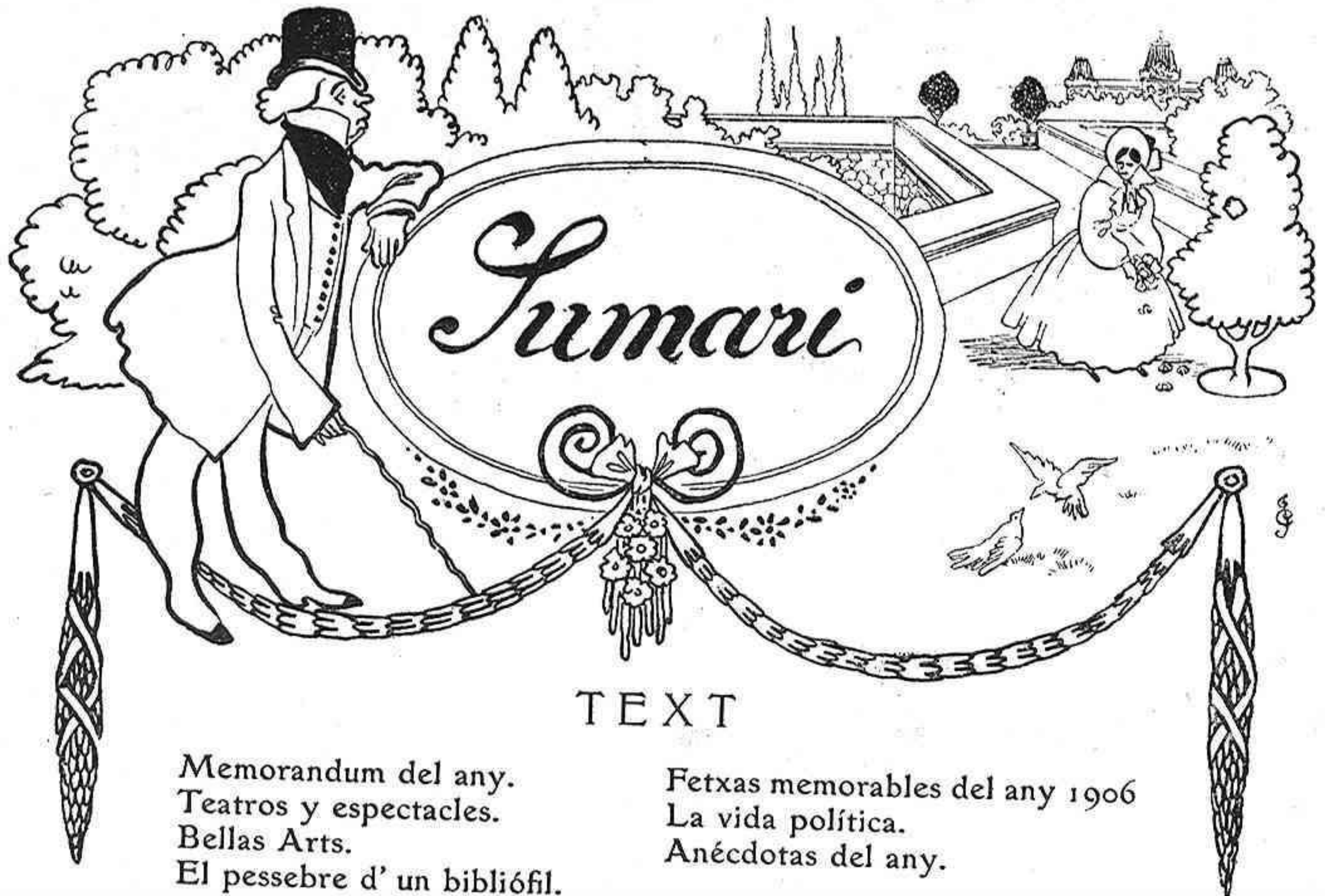

BARCELONA
EN
1906

25
céntims

EL TEMPS

TEXT

Memorandum del any.
Teatros y espectacles.
Bellas Arts.
El pessebre d' un bibliófil.

Fetxas memorables del any 1906
La vida política.
Anécdotas del any.

ILUSTRACIÓ

<p>20 de Maig. Festa de Solidaritat Catalana. La manifestació. Al Tibidabo.</p> <p>3 de Juny. Homenatge á Clavé. Exposició bibliogràfica Catalana. Al Parch Güell. <i>Garden Party</i> que 's dedicá als delegats del Congrés de la Llengua.</p> <p>21 d' Octubre. L' Aplech de la Protesta.</p> <p>El nostre apuro de cada día. En el <i>Circo Aranzelari</i>.
Jardiner laboriós.
¡Cóm está l' Art!
Revista de teatros. Género d' exportació. Género casulá.
Els que havían d' alsarse.
Els morts del any (14 retratos).
Diputats y Senadors que concorregueren á la Festa del Homenatge (20 retratos).
Els franchs, el día 15 de Maig.
Revista del any (doble página en colors).</p> | <p>La novetat davant del objectiu (7 fotografias).</p> <p>En el joch de la política barcelonina. ¿Qué fas aquí, Pitarra?
Els arbres de la Rambla.
Nevadas de Primavera.
La pilota de l' Arcaldía.
La Presó celular.
En el teatro de don Alejandro.
Congrés Internacional de la Llengua Catalana (16 retratos).
Un monument notable.
Rectó, Manau, Brasa y Ferrer Guardia (4 retratos).
Un establiment que cada mes ha fet l' Agost.
Llimpiesa general.
Figuras artísticas (6 retratos).
La partida carlo-bursátil.
Un que fa mutis.
Maravellós descubriment.
Aucells de pas.
Un enigma desxifrat.
Cuberta (en colors).</p> |
|--|--|

Memorandum del any (*)

1905.—DESEMBRE.

16.—S' inaugura el Laboratori Municipal pera l' anàlisis de substancies alimenticias.

—Reapareix *La Veu de Catalunya*, portant, entre altres treballs, una declaració en la qual fa constar que sempre ha combatut el separatisme "per regressiu, per incompatible ab l' esperit y las aspiracions de Catalunya."

17.—Mor de Lluís Vives, armer del carrer de Fernando.

—Baix els auspícis de la Econòmica Barcelonesa d' Amichs del País s' inaugura á Sant Martí, barri de la Sagrera, la primera Biblioteca pública popular d' Espanya

—El director de *La Tralla*, don Marcel Riu, es tancat á la presó.

18.—Comensa la vista de la causa de la bomba del Palau de Justicia.

—La Econòmica Barcelonesa renova la seva Junta Directiva. Son elegits: president, don Lluís Ferrer Vidal; vice-president, don Narcís Pla y Deniel; secretari, don Ramón Albó.

19.—Mor don Rogeli Columbié, periodista y pedagogo.

—Mor don Francisco Aurigemma, camiser.

—Mor don Joseph M.ª Pallejá, marqués de Monsolís.

—Termina la vista de la causa de la bomba del Palau de Justicia. L' acusat, Joan Rull, es absolt pel Jurat.

20.—S' inaugura al carrer de Fernando el nou establiment del *restaurateur* don Joan Pince.

—Mor don Ramón Codina Länglin, apotecari y exdiputat provincial.

—La Companyia del ferrocarril de Sarriá interposa recurs d' alsada contra la R. O. que li mana treure las tancas de la vía.

—S' inaugura l' alumbrat elèctric á la Gran Vía Diagonal, tros comprés entre 'l passeig de Sant Joan y 'l de Gracia.

21.—Es nombrat Capitá general de Catalunya don Vicens Martitegui.

—El Governador civil prohibeix que en els cafés y establiments pel istil hi serveixin camareras.

—S' estrenan al carrer de Fernando els nous aparatos d' alumbrat elèctric.

23.—Té lloch al Saló de Bellas Arts la repartició de premis als alumnes de las Escolas públicas municipals.

—En la rifa de Nadal, celebrada avuy á Madrid, corresponen á Barcelona la primera ab el número 32,865 y la quarta ab el 24,356.

—S' obra al públich la nova porta de Betlém situada á la Rambla.

24.—Un individuo que 's diu Joseph Sala y Comas tracta d' agredir, punyal en má, al bisbe Sr. Casanyas, als claustres de la Catedral.

25.—Es trobat mort al calabosso de la presó, d' una manera bastant misteriosa, l' agressor del bisbe.

27.—Els diaris publican unas cartas cambiadas entre don Eussebi Guell y don Joan Ferrer-Vidal, en las quals aquests senyors se dirigeixen mútuament frasses mortificants.

—S' encén per primera vegada á la boca del port la boya lluminosa.

—Se celebra al Centro Industrial de Catalunya una Assamblea de professors particulars d' Espanya.

28.—Queda, en principi, concertat entre el Banch Hispano-Colonial y l' Ajuntament un conveni, en virtut del qual el Banch portará á cap la reforma de Barcelona en lo referent á las grans vías A, B y C.

—Ultima sessió del Ajuntament. En ella 's prenen numerosos acorts, que son rebuts ab general protesta, per considerarlos tothom lessius y ilegals.

29.—Per segona vegada, s' inaugura l' Assilo Nocturn municipal de Santa Catarina, destinat excludivament á donas.

30.—Arriba y pren possessió el nou Capitá general.

31.—Sense estar de bon tros acabat, s' inaugura oficialment el Mercat de la plassa de la Revolució, de Gracia.

1906

JANER

1.—Se constituheix el nou Ajuntament. Quedan nombrats tinents d' arcalde, pel ordre en que van colocats, els Srs. Giner de los Ríos, Bastardas, Layret, Nel-lo, Magriñá (F.), Altayó, Fargas de la Flor, Moré, Pinilla y Galí. El Sr. Borrell y Sol es elegit síndich y 'l Sr. Valentí Camp, suplent.

2.—En carta dirigida al Sr. Collasso, el Sr. Bosch y Alsina manifesta que se separa dels elements directores del partit liberal.

3.—Mor don Eussebi Passarell, ex-regidor y publicista.

(*) Doném en primer terme las darreras notas del any 1905 que, com recordará el lector, no pogueren ser inclosas en el nostre últim *Memorandum*.

4. — Es denunciada LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

5. — Mor don Joseph Casassa, apotecari, ex-regidor y ex-diputat provincial.

6. — Mor don Marius Levens, un dels fundadors del Restaurant Justin.

11. — Quedan enterradas á ran de terra las fitas que, desde la época de la obertura del carrer, senyalavan á la Gran Vía els límits del terreno propietat del marqués de Marianao.

12. D' ordre judicial y pera practicar certas diligencias, es exhumat el cadavre del agressor del bisbe.

— Mor don Simón Torner, ex-regidor del temps de la República.

13. — Se coloca en la prolongació de la escollera del E. un colossal bloc de 2,000 toneladas.

— Al carrer de Barbará, un bailari, Antoni Castillo, mata á punyaladas al mitj del día á la seva amant, la bailarina Rafela Iribarren, coneguda per *Rosita del Oro*.

14. — Mor á Castelló d' Ampurias don Ramón Bordas y Estragués, autor dramátich.

15. — Després d' un mes y mitj de festas, s' obran las classes á la Universitat y al Institut.

— Encausat á consecuencia de las cartas que va enviar al Sr. Ferrer-Vidal (J.), se dicta auto de presó contra el Sr. Güell y Bacigalupi. Pera que quedi en llibertat provisional, el "Crédit Mercantil," entrega la fianza de 10,000 pessetas que 'l Sr. Güell se negá á prestar.

20. — En substitució de don Pere G. Maristany, que ha renunciat el càrrech, es nomenat Delegat regi de primera Ensenyansa don Teodoro Baró.

22. — Dirigit *Al País* y firmat pels senadors y diputats regionalistas Srs. Rusiñol, Marqués de Camps, Girona, Rahola, Soler y March, Albó, Rius y Torres y Bertran y Musitu, se publica un folleto titulat *La Cuestión Catalana*.

— Don Teodoro Baró declara que no accepta la Delegació regia de primera Ensenyansa que 'l Govern li havia conferit.

24. — A las primeras horas de la matinada cau una copiosa nevada que vesteix de blanch tot el pla y las montanyas vehinas.

25. — Es reduhit á presó don Secundí Puig de Franch, director del senmanari *El Poble Catalá*.

31. — Detingut per un suposat delict de impremta l' editor de *La Campana* y LA ESQUELLA don Antoni López, es posat en llibertat provisional, baix fianza, al cap de pocas horas.

FEBRER

1. — Se celebra al Círcul Lliberal una reunió de prohoms moretistas, monteristas y canalejistas, els quals, després de proclamar la necessitat de la unió, nombran provisionalment president del Círcul á don Pere G. Maristany.

3. — Sessió inaugural de la Academia de Higiene de Catalunya.

5. — Pera no ferir els sentiments del públich que assisteix á las *funcions blancas* de Romea, al representarse la comedia *El Sant Cristo gros* se li dona el títol de *Pep el sereno*.

— Renovació de la Junta Directiva del Foment del Treball Nacional, que queda constituïda de la següent manera: president, don Manel Marqués; vice-president, don Frederich Rahola; secretari, don Joaquím Albinyana.

6. — S' inauguran al Principal, en las funcions de tarde, els *thés d' hivern*

— En una reunió que 's verifica baix el patrocini del bisbe, queda constituït l' *Instituto Social*. Figuran en la Junta, entre otras personas, don Joseph Monegal, president; Srs. Satrustegui y Trías, vice-presidents, y don Ramón Albó, secretari.

7. — Terrible explosió en un obrador clandestí de pirotecnia, instalat en un terrat de la Riera Alta.

— La representació catalana á las Corts y varias personalitats perteneixents á diferents partits convocan al poble á un meeting de Solidaritat, que s' ha de celebrar á Girona el día 11, pera demanar el restabliment de las garantías constitucionals.

10. — Els amichs y admiradors del mestre Morera

l' obsequian ab un banquet al Hòtel Colón, pera celebrar l' éxit de la seva ópera *Emporium*.

— Se comet á l' iglesia de Sant Pere un important robo d' objectes destinats al culte.

— Mor don Lluís Macaya, fabricant de cintas cinematográficas.

11. — Surt cap á Girona un tren especial que condueix als individuos que han d' assistir al gran meeting de Solidaritat Catalana.

12. — S' inaugura per segona vegada el Mercat de la plassa de la Revolució, de Gracia.

— La Companyia del tranvia comensa á establir paradas fixes en totas las embocaduras dels carrers que atravessa el passeig de Gracia.

13. — Es posat en llibertat provisional el director de *La Veu de Catalunya*, don Ignasi Corma.

— Mor don Joseph Ortega Rojo, segon jefe de la Biblioteca Provincial.

— Es trobada al Pla de la Boqueria una bomba que afecta la forma d' una cassola y que no arriba á estallar.

17. — Completament restaurat, torna á obrirse el "Café del Buen Aprecio," de Gracia.

— Don Mariano Batllés y Bertrán de Lis es nomenat Delegat regi de primera Ensenyansa.

18. — Els *Autómatas Narbón*, instalats á la rambla de Catalunya, se despedeixen del públich de Barcelona.

— Se fa entrega á la Societat propietaria de la torre-dipósit d' ayguas del Tibidabo, del premi ofert pel Ajuntament, corresponent al Concurs de 1904.

19. — A la escala de la rectoria de Santa María s' hi troba una bomba, que després resulta no serho.

21. — Son arrencats á la Rambla set magnífichs plátanos.

22. — Mor don Ramón Garriga y Nogués, ex-rector y catedrátich de la Universitat.

25. — En celebració d' haver quedat cubert l' edifici, se dona un banquet á la "Casa del Pueblo."

— Per ausencia del Sr. Samá, se fa càrrech de l' arcaaldía el Sr. Giner de los Ríos.

— Se cala foch á la iglesia de Sant Pau.

27. — Als dos mesos d' haverse constituït, ja no pot l' Ajuntament celebrar sessió per falta de concejals. Se suposa qu' es perque els representants del poble han preferit anársen á veure la *rúa*.

— Es assassinada al *Edén Concert*, pel germá d' un' altra artista, la coneguda bailarina d' aquell local, Teresa Conesa.

28. — L' inspector de policia don Joaquím Artigas, es assassinat d' un tiro de revólver al carrer de Caspe, al anar á practicar una detenció.

— El Jurat absol al director de *Cu-Cut*, don Ramón Pruna.

MARS

1. — El tranvia ó ferrocarril eléctrich, ó lo que sigui, de Sarriá, comensa á prestar servey per las dugas vías.

— Don Salvador Samá torna á encarregarse de la arcaaldía.

— L' Ajuntament acorda concedir als seus treballadors la jornada de vuyt horas.

4. — Festa de la Colombófila al cim del Tibidabo. En la darrera de las aviadas que 's verifican se deixan anar 1,490 coloms.

— Els agents de l' autoritat recullen al passeig de Sant Joan un objecte que sembla ser una bomba.

5. — Queda tancat el "Palais de Cristal."

— S' inaugura al local del Foment una Exposició d' Art decoratiu, organizada per la Societat "Foment de las Arts decorativas."

7. — En dugas vistas celebradas avuy son absolts pel Jurat els Srs. Corma y Riu, directors respectivament de *La Veu de Catalunya* y *La Tralla*, acusats pel fiscal d' atentat contra la integritat de la patria.

8. — Ab asistencia d' alguns alumnes de las escolas municipals té lloch á la carretera del tranvia de Vallvidrera una petita "festa del arbre."

— Haventsen d' anar l' arcaalde á Madrid, el sustitueix el Sr. Giner de los Ríos

— Don Jaume, fill de Don Carlos, arriba d' incógnit á Barcelona, ahont permanence alguns días.

9.—*La Publicidad* anuncia que ha tornat á encarregar-se de la direcció del diari don Eusebi Corominas, cessant per lo tant el Sr. Lerroux.

10.—Se constituheix la Junta Municipal de Unió Republicana, conferintse els càrrechs als Srs. Lerroux, president; Roca y Roca y Bastardas, vicepresidents; Palma y Girona, secretaris; Vila, tresorer; Marsá, contador.

11.—Els reclutas del any juran la bandera al Saló de Sant Joan.

13.—Don Raymond d' Abadal es elegit senador per las Económicas d' aquesta provincia.

—Don Joseph A. Brusi publica en la premsa local un llarch *remitit*, explicant las divergencias que té ab la seva neboda respecte á la direcció del *Diario de Barcelona*

16.—L' Ajuntament procedeix á la ocupació dels terrenos de la "Granja," que han de ser atravesats per la Gran Vía Diagonal.

—Arriban de Madrid els diputats regionalistas. Els agents de l' autoritat atropellan al públich que va á rébreles al baixador del passeig de Gracia.

17.—Després d'haver-se estat parlant durant llarchs días de certas *filtracions* descubertas en la "Lactancia Municipal," una comissió de regidors, composta dels Srs. Batlle, González Prats y Fuster, declara que 'ls tals rumors son totalment infundats.

—A conseqüencia d' un gran escándol, seguit de pedradas, que hi ha hagut á la Universitat, el rector mana suspendre las classes.

—Mor don Magí Pla y Soler, ex-magistrat y relator de l' Audiencia.

18.—Organisada per la Societat Barcelonesa de Beneficencia, téloch una capta pública á favor dels perjudicats per la explosió de las minas de Courrières.

—S' inaugura per tercera y última vegada el Mercat de la plassa de la Revolució, de Gracia.

—Grans balls á la "Casa del Pueblo," ab batalladas de serpentinas, mandarinas y *confetti*.

—Els amichs de don Miquel Travaglia, pera celebrar la publicació de la seva obra *Teoría del tejido*, li donan un banquet al Hotel del Univers.

21.—Don Arseni Linares Pombo es nombrat Capità general de Catalunya.

—Cau una espessa nevada que cubreix bona part del Tibidabo.

22.—Se celebra al Ateneo Barcelonés una vetllada en honor del poeta mossen Miquel Costa y Llobera, qui acaba de publicar *Horacianas*.

—L' Ajuntament vota 2000 pessetas pera las víctimas de Courrières.

—*Debut* fúnebre del carril-tranvía eléctrich de Sarriá, que mata á un home davant de la estació de Gracia.

—Don Alexandre Lerroux publica unas declaraciones, en las quals manifesta que no está conforme ab la Solidaritat Catalana y que *ni ahora ni nunca* anirá ab els regionalistas.

25.—Don Jesús Fernandez Duro, acompanyat del tinent d' enginyers senyor Herrera, proba, sense resultat, d' alsarse ab el seu globo *Huracán* en el gasómetro de la Catalana.

—Gran part de la premsa barcelonina obra una suscripció pera sufragar els gastos de la Solidaritat Catalana.

26.—Se descubreix á Gracia un dipòsit d' armas, boynas y altres objectes, que havían de servir, segons sembla, pera un pròxim alsament carlista.

Apareixen tancadas, sense previ avís, las portas del teatro Granvia.

27.—L' Ajuntament emplea tota la sessió en discutir la conveniencia ó inconveniencia d' establir un forn crematori pera cadavres.

28.—Circula el rumor de que á Calella s' han descubert preparatius pera un alsament carlista.

29.—L' enginyer del port, don Carlos de Angulo, es assassinat á casa seva per un tal Joseph Novellas, qui, una volta comés el crim, se suicida allí mateix.

Es nombrat jefe de policia de Barcelona el coronel de la Guardia Civil don Constantí Brasa.

30.—Arriba y pren possessió del mando el nou Capità general senyor Linares.

31.—El nou jefe de policia comensa á entrar en uncions. Ab tal motiu, el senyor Tresols baixa de categoria y passa á ser jefe de la ronda secreta.

20 de Maig

FESTA DE LA SOLIDARITAT CATALANA

La manifestació, desfilant pel Arch de Triunfo.

ABRIL

1.—Queda desde avuy establerta pels obrers municipals la jornada de vuyt horas.

2.—Torna á ferse càrrech de l' arcaldia el marqués de Mariano.

—S' alsan en el globo *Huracán* els senyors Fernández Duro y Herrera.

—L' Ajuntament acorda obrir un concurs pera premiar la millor "Guia de Barcelona," destinant 5,000 pessetas al premi y 2,000 y 1,000 al accésits.

3.—Pren possessió del càrrech el nou Director de la Presó Celular don Trifón Pacheco.

6.—Arriba el cadávre del general don Ramón Blanco, mort el día 4 á Madrid.

7.—Don Antoni Tresols, ex-jefe de policia, es declarat cessant.

—Es enterrat el general Blanco.

9. Se reb la noticia de que ha mort á París don Pere Coll y Rataflutis, corresponsal de *La Veu de Catalunya* en aquella capital.

—Pren possessió, ab las solemnitats de rúbrica, el personal que ab arreglo á la nova organisació constituhirá l' Audiencia de Barcelona.

—Don Francisco Peris Mencheta es condecorat ab la Gran creu del Mérit Naval.

11.—Necessitant ausentarse el Sr. Samá, torna á ferse càrrech de l' arcaldia don Hermenegildo Giner de los Rios.

—L' Ajuntament obra un concurs pera premiar un cartell anunciador de la Exposició Internacional d' Art que s' ha d' inaugurar el més d' Abril del any vinent. Ofereix com á premi 1,000 pessetas y una medalla.

14.—Torna á obrir sas portas el "Palais de Cristal," 15.—L' antich tranvía de Sarriá allarga el seu servey fins al peu de la dressera de Vallvidrera.

16.—Mor don Felú Martí, ex-arcalde de Gracia.

—Arriba una comissió del Ajuntament de Toulouse, composta del arcalde y dos concejals.

17.—Mor don Francisco Junyent, antich esparde-

AL TIBIDABO

Don Nicolau Salmerón dirigint la paraula al poble ab ocasió de las festas de la Solidaritat Catalana.

nyer del Born, fill del organisor del famós Carnaval d'aquell barri y continuador durant molts anys de la seva obra.

—Se possessiona altre cop de l'arcaldia el marqués de Marianao.

—El nostre Ajuntament obsequia ab un banquet á can Martín á la comissió del de Toulouse.

18.—Queda destapada la casa del passeig de Gracia, propietat del senyor Batlló, ab la nova fatxada, obra del arquitecte senyor Gaudí.

19.—A l'iglesia del Pi s'hi descubreix un robo d'objectes religiosos.

—S'inaugura á la Necrópolis del S. O. un cementiri protestant.

—Arriba el ministre de Governació, comte de Romanones, que vé, segons diu, á estudiar la *questión catalana*.

22.—Mor don Albert Cotó, compositor y antich director de orquesta del *Eldorado*.

—Estudiada ja, á la quenta, la *questión catalana*, el comte de Romanones se'n torna á Madrid.

23.—Mor l'illustrat sacerdot don Eduard M.ª Vilarrassa, canonje de la Catedral.

24.—Quedan restablertas las garantías constitucionals.

25.—La *Gaceta* publica la "Lley de Jurisdiccions."

28.—Reapareix el senmanari *Cu-Cut*.

—Don Ramón Pruna, director del citat periódich, acusat d'injurias al exércit, es condemnat á 3 anys, 6 mesos y 21 días de desterro.

—El ministre de Foment comunica per telégrafo que ha firmat una R. O. *autorisant* (nó manant) la desaparició de las famosas tanques del carrer de Balmes.

29.—Torna el Sr. Giner de los Ríos á ferse cárrech de l'arcaldia.

—A conqüencia d'una alarma infundada, el públich del teatro Olympia, ahont hi funcionava un cinematógrafo, surt atropelladament del local, resultant de las empentas un mort y varis ferits.

30.—Per haver topat ab els blocs de las novas obras, naufraga á la boca del port el bergantí uruguayo *María Josefa*, morint ofegat el capitá.

MAIG

1.—En son número 77, queda convertit en diari el senmanari *El Poble Catalá*.

—Don Hermenegildo Giner de los Ríos es nombrat vocal de la Junta local de Instrucció Pública.

2.—Demana la jornada de vuyt horas, se declaran en vaga els obrers de alguns tallers y fábricas.

—La "Colla del Arrós," queda disolta.

3.—Per 22 vots contra 14, l'Ajuntament acorda construir un forn crematori pera cadávres.

6.—Se celebra á la Sala de Llotja la festa dels Jochs Florals. Resulta guanyador de la *Flor natural* don Xavier Viura. Els premis de *Patria* y *Fé* no s'adjudican.

7.—Son descubertas en un sembrat de blat del Camp del Arpa vuyt bombas explosivas.

8.—Se reb la noticia de que el rey ha firmat la conmutació de la pena de mort imposada á Manel

Compte (a) *Nelo*.

10.—Al saló d'actes del Hospital Clínic y Facultat de Medicina se celebra la recepció definitiva del nou edifici.

—S'inaugura al ex-restaurant del Parch una "Exposició Blanca," organisa per la Junta del Assilo del *Niño Jesús*.

11.—Torna el marqués de Marianao de Madrid y's fa cárrech de l'arcaldia.

13.—Se celebra al Tibidabo la Festa del Arbre corresponent á aquest any.

14.—Comensa á posarse definitivament en vigor la nova organisació de la policia.

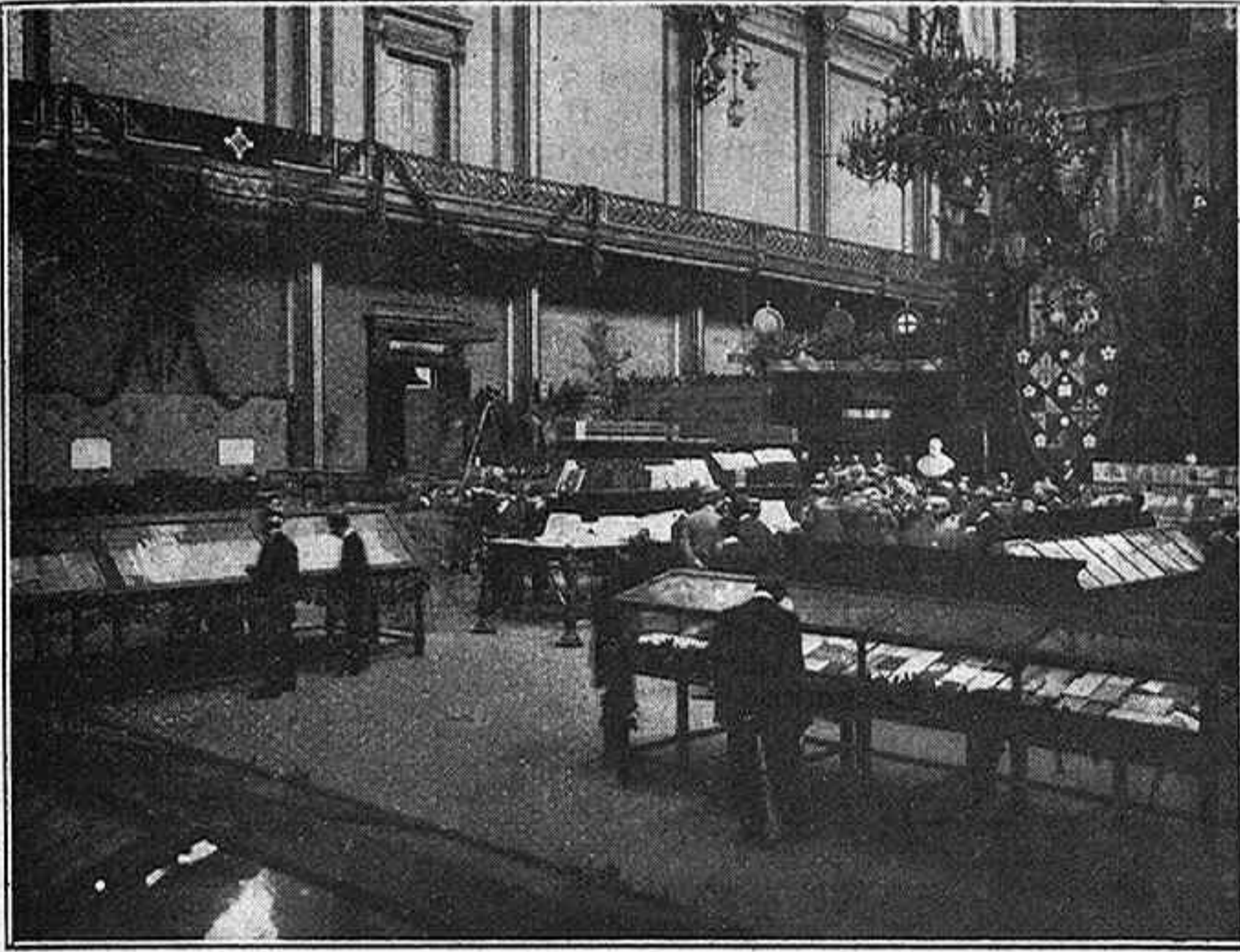
—Se fa pública la contestació que ab fetxa 5 de Maig dona el senyor Moret á las peticions formula-

3 de Juny.—HOMENATGE Á CLAVÉ

Las societats corals visitan en solemne manifestació la estatua del inmortal músich-poeta.

LLIBRES DE LA TERRA

EXPOSICIÓ BIBLIOGRÀFICA CATALANA

organizada al Palau de Bellas Arts ab motiu de la celebració del Congrés de la Llengua.

das pels catalans al comte de Romanones durant la seva última visita.

15.—El cambi dels franchs se posa á 6. Es el tipo més baix que ha alcansat desde fa molts anys.

17.—El senyor Giner torna á ferse cárrech de l'arcaldía.

18.—La Comissió executiva de la Solidaritat Catalana, formada pels Srs. Roca y Roca, Cambó y Junyent, publica una alocució convidant al poble als grans actes que 's preparan.

19.—Surten de la Presó celular els periodistas senyors Riu y Puig de Franch.

20.—Gran festa de la Solidaritat Catalana, en honor dels senadors y diputats que votaren en contra de la Lley de Jurisdiccions.

Ab tal motiu y acompanyats dels Srs. Girona, Rahola, Salvatella, Pí y Sunyer y Rusiñol, que han anat á esperarlos á la estació de Sant Vicens, á las 9 del matí arriban en l'expres de Madrit els Srs. Salmerón, Azcárate, Sardá, Junoy, Soriano, Morote, Nougués, Orueta, Arana, Canals, Mayner, Sánchez Marco y Llorente. El públich, reunit al passeig de Gracia en número inméns, reb als representants del país ab aplausos y viscas, especialment al Sr. Salmerón, qui al ser al Hotel Colón, ahont s'hostatja, se veu obligat á sortir al balcó pera dirigir la paraula á la multitud.

A la tarde té lloch una grandiosa manifestació que posa en moviment á tot Barcelona. Més de 300,000 personas, arborant centenars de banderas y pendons, perteneixents á la casi totalitat de las societats locals y de las quatre provincias germanas, desfilan durant varias horas per davant d'una tribuna aixecada al peu del Arch de Triunfo y en la qual els diputats y senadors, defensors dels drets de la nostra terra, reben el fervorós homenatge del poble catalá agrahtit.

21.—Reapareix al teatro Apolo, després de llarga ausencia, la companya mímica Onofri.

22.—Gran banquet al Tibidabo en obsequi dels senadors y diputats que han vingut á las festas del Homenatge.

—Son colocats á la Galeria de Cataláns ilustres els retratos dels patricis Pí Margall, Verdaguer, doctor Robert, Figueras y Güell y Ferrer.

—Mor donya Antonia Rodríguez de Ureta, directora de la revista *Archivo Católico*.

24.—El senyor Salmerón visita la Fraternitat Re-

publicana, ahont es rebut per alguns socis ab lamentable descortesía.

25.—Invitat per la Junta, el Sr. Salmerón visita l'Ateneo Barcelonés en el seu nou local.

—Pera assistir á las festas del casament del rey, surt cap á Madrit una caravana d'automovilistas composta de 18 vehículs.

26.—L'Ateneo Barcelonés anuncia oficialment al públich el seu traslado al nou local, carrer de la Canuda, número 6.

27.—Se reuneix la Junta Municipal de Unió Republicana, davant de la qual el senyor Salmerón exposa el seu pensament sobre la trascendencia y fins de la Solidaritat.

—El senyor Roca y Roca publica una carta declarant que 's dona de baixa de la Fraternitat Republicana.

—Don Nicolau Salmerón surt cap á Madrit.

—Varias societats corals donan al Palau de Bellas Arts un concert á benefici de las víctimas de la erupció del Vesubi y de la explosió de Courrières.

30.—La "Liga de Defensa de los Derechos del Hombre," acorda disoldre's.

—Mor don Lluís Tasso y Serra, impressor y editor.

31.—Organisat per la Unió de Professors particulars de Catalunya, se celebra al Saló de Sant Joan un brenar dedicat als alumnes de las sevas escolas.

—L'Ajuntament declara desert el concurs de cartells anunciadors de la Exposició Internacional d'Art que 's prepara per l'any que vé.

JUNY

1.—Don Joseph Pijoan es nombrat professor de Escola especial de Arquitectura de Barcelona.

—3.—Es colocada al carrer de Xuclá, número 15, una lápida que recorda 'l fet d'haver mort en aquella casa, el día 24 de Febrer de 1874, el fundador de las Societats corals d'Espanya, l'insigne músich-poeta Joseph Anselm Clavé.

—S'alsa á la Secció Marítima del Parch un globo tripulat pel senyor Palacios y Mlle. Marcela Neutte,

AL PARCH GÜELL

GARDEN-PARTY

que 's dedicá als delegats del Congrés de la Llengua Catalana.

que, després de variades peripecias, va á caure á Vilassar de Mar.

—Jochs Florals á Sant Andréu de Palomar, presidits per don Ignasi Iglesias. Obtenen els primers premis els Srs. Prat Jaballí, Dalmau y Girbal.

4. Se celebra al teatro de Novetats la Festa anyal de la Música Catalana. Obté la *flor natural*, ab el coro *A las estrellas*, el Sr. Alfonso. Guanyan també premi els Srs. Areso, Llongueras, Serra Bol-dú y altres.

5.—Don Francisco Ferrer y Guardia, director de la "Escuela Moderna," es detingut y traslladat á Madrid, d'ordre del jutge que instrueix el sumari relatiu á la bomba que l'anarquista Morral tirá al carrer Major d'aquella vila el dia del casament del rey.

—Se realisa y queda cubert en excés l'empréstit de 12,235 obligacions obert per la Diputació Provincial.

7.—Mor don Ramón Oliva, jardiner municipal de Barcelona.

8.—Deixa la direcció del *Diari de Barcelona* don Miquel S. Oliver. Ab ell se separan també del periódich els Srs. Rahola (F.), Maragall, Amengual, Masriera (A.) y Bassegoda. Sostituheix al Sr. Oliver l'antich redactor don Teodoro Baró.

10.—Es destruhit per un violent incendi el teatro de *Las Artes*

—Es presenta al públich una edició del *Quijote*, estampada sobre suro, ab els caràcters gòtics del Sr. Canibell, pel impresor de Sant Felíu de Guíxols, don Octavi Viader.

—Presenta la dimissió el Governador civil, duch de Bivona. El substituheix interinament el president de la Diputació, senyor Sostres.

13.—L'Ateneo Barcelonés celebra una vetllada necrológica dedicada al escriptor don Emili Vilanova.

15.—Els amichs polítics del Sr. Roca y Roca l'obsequian ab un banquet al Tibidabo.

—Per un article publicat á *Juventut*, referent á la bomba de Madrid y á la detenció de 'n Nakens, es reduhit á presó l'escriptor don Emili Tintorer.

17.—S'inaugura oficialment á la Secció Marítima del Parch un Tiro de coloms.

—Queda tancada la "Exposición Blanca."

18.—Mitjansant fiança metálica, es posat en llibertat provisional el Sr. Tintorer.

20. Se descubreix á Sant Gervasi una important fàbrica de duros falsos.

21.—Disgustat per las manifestacions d'alguns regidors, el Sr. Giner de los Ríos anuncia en plena sessió la dimissió del càrrech d'arcalde accidental.

—Queda desert, per falta de postors, el concurs obert pera l'arrendament del Liceo.

22.—Se fa interinament càrrech de l'arcaldia el segon tinent d'arcalde don Albert Bastardas.

23. *Huelga* parcial de cotxeros.

25.—Arriba l'arcalde primer, marqués de Marianao.

Comensan, á la nit, las probas dels ómnibus automóviles de "La Catalana."

—Se celebra al Saló de Cent una reunió pera protestar contra la intenció que té 'l Govern d'instalar al castell de Figueras els presidaris de Ceuta y Melilla.

26.—Se treuhen á subasta 4,000 títuls de la Deuda Municipal, serie B. Se presentan proposicions per 11,510 títuls, important els adjudicats 1.925,213 pesetas.

27.—Un incendi destruheix la fàbrica de carbóns aglomerats "La Carbonera Catalana," situada al carrer de Mallorca.

—Baix la presidencia de don Frederich Rahola té lloch al Foment una reunió, en la qual queda constituïda la "Asociación Hispano-Americana," destinada á extrènyer las relaciones entre la nostra nació y las Repúblicas americanas d'origen espanyol. En dita reunió el senador Sr. Ferrer-Vidal, dona un espectacle.

—Se celebra al Saló de Sant Jordi la sessió inaugural del Primer Congrés d'Higiene de Catalunya.

29.—Apareix *El Progreso*, diari dirigit pel senyor Lerroux.

30.—Banquet al Tibidabo, en obsequi dels concurrents al Congrés d'Higiene.

—Don Ildefons Suñol es elegit per unanimitat president del Ateneo Barcelonés.

JULIOL

1. — Se suïcida á dintre d'una cisterna del castell de Burriach el jove poeta don Antoni Isern.

—L'Ajuntament dona un *lunch* al Saló de Cent als individus del Congrés d'Higiene.

2.—Visita el Foment don Martí Echegaray, qui vé de l'Argentina pera gestionar que sigui Espanya la nació ahont toquin els vapors de la línia que 'l Govern del Plata projecta establir, sub-

vencionantla ab 56,000 duros or cada viatge.

—Se dona per cert que ha sigut nomenat Governador de Barcelona ab facultats extraordinarias, don Eduardo Cobián.

4.—De pas pera Palma de Mallorca, arriba don Antoni Maura.

5.—Mor don Joan Martorell, arquitecte.

6.—A conseqüència del cambi de ministeri, renuncia el marqués de Marianao la vara d'arcalde.

8.—El Sr. Lerroux es obsequiat pels seus admiradors ab un banquet al Tibidabo.

10.—L'arcalde dimitent, senyor Samá entrega la vara al Sr. Bastardas.

11.—El Capità general, senyor Linares, deixa interinament el càrrech y se 'n va, diuhen, á estiuhejar.

12.—En la sessió d'avuy l'Ajuntament acorda repartir en la següent forma las recompensas del Concurs d'Edificis y Establiments corresponent al any 1905: Edifici: Casa del passeig de Gracia, número 35, obra del arquitecte Sr. Doménech y Muntaner. Establiments: premi, Casa Pince; accésits, Objectes artístichs Doria y Fotografia Audouard. Menció honorífica, Anís del Mono.

21 d' Octubre.—L' APLECH DE LA PROTESTA

GRAN MEETING DE SOLIDARITAT

celebrat á las Arenas pera demanar la derogació de la Lley de Jurisdiccions.

EL NOSTRE APURO DE CADA DIA

—Veyám, veyám... ¿Quina calandria aniré á sentir aquest vespre?

13.—Se separa de *La Publicidad* el seu antich redactor don Joseph Miró y Falguera.

14.—Don Francisco Manzano es nombrat Gobernador civil.

19.—Es elegit president de la Junta del Liceo don Domingo Taberner.

—Arriba el nou Gobernador.

20.—Es denunciat el senmanari *La Campana de Gracia*.

22.—Queda tancat el café de la Alhambra en la part que donava al passeig de Gracia.

25.—Baix la presidencia del Sr. Bastardas se celebra á Casa la Ciutat la repartició de premis á la Virtut y al Treball, corresponents al Concurs obert l'any darrer.

27.—Arriban en el vapor *Savoia*, els delegats italians que venen pera pendre part en el Congrés internacional de Joventuts republicanas.

28.—Queda oberta al públich la "Casa del Pueblo."
—Baix el tipo de 7.096,890 pessetas se celebra la subasta pera la construcció de gran número de clauveguesas.

29.—Té lloch al Ateneo Obrero la repartició de premis als alumnes de las sevas escolas.

—Primera sessió del Congrés de Joventuts republicanas, á la "Casa del Pueblo."

30.—El diari *La Tribuna* cambia d'empresa y de política y s'encarrega de la seva direcció don Antoni Cullaré.

31.—Se troba una bomba al carrer del Hospital.

—Ultima sessió del Congrés de Joventuts republicanas.

AGOST

1.—Baix els auspicis del Ajuntament, surten cap á Caldas de Montbuy, Sant Felú de Codinas, Vilassar, Collbató, Llinás y Sant Celoni sis colonias escolars.

3.—Surten en direcció á Burgos, Lleó y La Corunya els coros de l'Associació Euterpense.

5.—Arriba la noticia de que'l vapor italiá *Sirio*, sortit d'aquest port el passat divendres, ha naufragat en els baixos de Las Hormigas, davant del cap de Palos. Se parla de dos ó trescents morts.

—Subvencionadas per la Económica d'Amichs del País, surten cap á Alella, Sabadell, Tona, Torelló y La Gleba cinch colonias escolars.

6.—Se celebra un Consell de Guerra pera jutjar ab arreglo á la Lley de Jurisdiccions al director de *La Campana de Gracia*, don Domingo Rectó, processat per un article del diputat don Emili Junoy.

8.—Mor don Bernardí Martorell, ex-regidor.

—El director de *La Campana* es condemnat pel Consell de Guerra á la pena de 2 anys, 4 mesos y un día de presó correccional, que desde aquest moment comensa á extingir.

9.—En el local de la Gran Vía ahont hi hagué Fraternitat Republicana s'hi inaugura'l *Chalet Japonés*.

11.—La empresa *La Catalana* inaugura, desde la plassa de Catalunya á la de'n Trilla, el primer servey d'ómnibus automóviles.

—Degut á la iniciativa privada, s'obra á Sant Martí de Provensals un restaurant pera obrers.

15.—Els coros de l'Associació Euterpense tornan de sa excursió per Espanya.

—Convocada pera tractar de la defensa de las "Escolas racionales," té lloch á la "Casa del Pueblo," una assamblea d'elements avansats.

17.—Torna el general Linares.

18.—Mor don Mariano Parellada, enginyer-jefe de Camins, Canals y Ports.

20.—Mor don Francisco de A. Martí y Garriga, el redactor més antich del *Diario de Barcelona*.

22.—*El Progreso* publica, com enviat desde Puigcerdá pel Sr. Junoy, un telegrama que després resulta haver sigut inventat pel senyor Lerroux.

—Don Joseph Roca y Roca presenta la dimissió del càrrech de vice-president de la Junta Municipal de Unió Republicana.

30.—Tornan las colonias escolars de la Económica.

31.—Es nombrat arcalde de Barcelona don Domingo J. Sanllehy.

—Tornan las colonias escolars municipals.

SETEMBRE

4.—Queda acabada y es rebuda provisionalment per la Junta del Port la Estació de Viatgers, construhida á la plassa de la Pau.

5.—Pren possessió el nou arcalde Sr. Sanllehy.

6.—Se reuneix un Consell de Guerra pera jutjar al jove propagandista don Lluís Manau y Avellanet, acusat d'haver pronunciat certas paraulas en un *meeting* celebrat á Badalona.

—L'Ajuntament vota una resolució, en virtut de la qual en totas las subastas d'obras municipals se imposará als contractistas la obligació de concedir als seus treballadors la jornada de vuyt horas.

9.—Mor el popular artista mímich Orestes Onofri.

—Don Lluís Manau, condemnat pel Consell de Guerra á un any de presó correccional, ingressa á la Celular.

10.—A Sant Gervasi, prop de la rectoría, s'inaugura un dispensari médech parroquial.

11.—En conmemoració del assalt de Barcelona per las tropas de Felip V, numerosas societats catalanistas van á colocar coronas y rams de flors al peu de la estatua de'n Casanova.

—Els vehins del carrer de Fernando demanan al Ajuntament que restableixi l'empedrat en el tros asfaltat d'aquella vía.

12.—Arriba de Madrit la estatua de'n Pitarra, obra del escultor Querol.

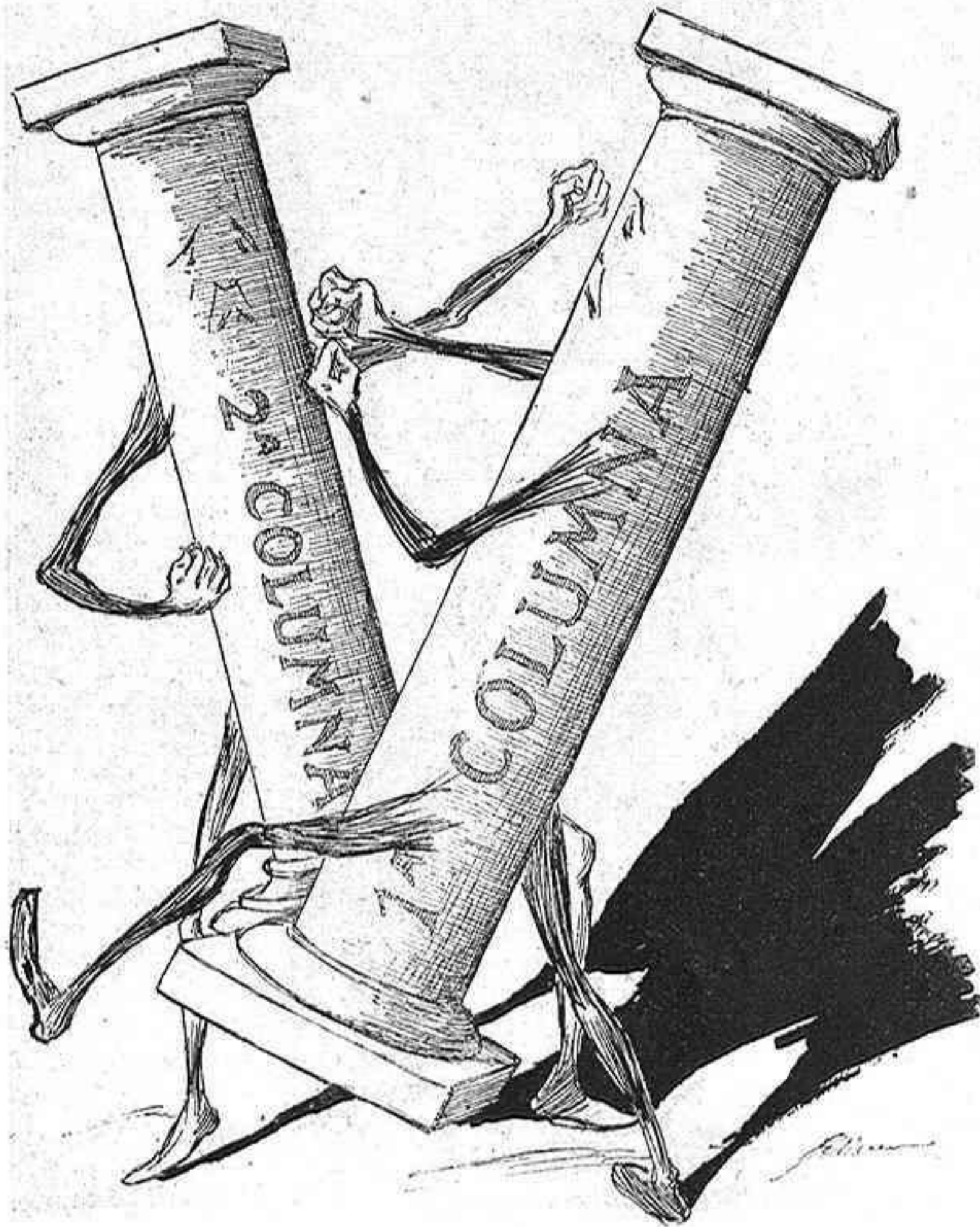
13.—L'Ajuntament aproba ab carácter definitiu una proposició del Sr. Giner de los Ríos, en virtut de la qual serán convertidas en escolas municipals 93 auxiliarias.

—Circulan insistentis rumors d'haver fracasat un moviment carlista que's preparava.

14.—En substitució del Sr. Roca y Roca, es elegit vice-president de la Junta Municipal d'Unió Republicana el Sr. Giner de los Ríos.

—El ministre de Instrucció Pública autorisa la reobertura de la "Escuela Moderna."

EN EL «CIRCO ARANZELARI»

Lluyta de columnas.

16.—Al carrer de 'n Guardia, número 9, en un edifici cedit pel doctor Andreu, s'inaugura el Colegi Gremial d'Apotecaris de Barcelona.

17.—Els agutzils del Ajuntament estrenen un nou uniforme.

—S'accentúan els rumors de que's preparava un moviment carlista, que alguns califiquen de bursàtil. Sembla que per la part de Valls s'ha vist una partida de 12 ó 14 homes.

—Comensan al Banch Hispano-Colonial las operacions pera la conversió voluntaria de la Deuda municipal.

20.—Es arrenca el tros de paviment asfaltat del carrer de Fernando.

21.—De pas pera Madrit, arriba de Palma de Mallorca el senyor Maura.

—Un murciá, Genís Collado, mata á tiros al Edén-Concert á la bailarina María Suárez.

23.—Se celebra al Restaurant del Parch un Congrés catalá-balear de forners.

27.—Son trets á subasta 2,000 títuls de la Deuda municipal. La suscripció cubreix l'empréstit cinch vegadas.

28.—El senyor Giner de los Ríos demana en sessió pública al Ajuntament que's prohibeixi tocar *Els Segadors*.

—Queda colocada en el seu pedestal la estàtua de 'n Pitarra.

30.—La fracció lerrouxista celebra un brenar al Coll, ab assistència d'alguns estrangers que han arribat al matí.

—Inauguració definitiva de la "Casa del Pueblo."

—Uns quants alborotats tractan d'assaltar á las nou del vespre el domicili d'un suís apellidat Cleveland, enemich personal del Sr. Lerroux. Tiros y escándol formidable.

—El Seminari celebra la obertura del curs.

—Per no haver sigut un toro del gust del públich, s'arma á la Plassa de Toros de la Barceloneta una saragata del botavant, que acaba ab la destrucció parcial de la Plassa y una tentativa d'incendi.

OCTUBRE

1.—Ab l'escándol de costúm, s'obra el curs á la Universitat.

—Se reemprenen activament y d'una manera definitiva las obras de construcció del cimbori de la Catedral.

—S'inaugura al barri de la Barceloneta la construcció de cloacas.

2.—Inauguració oficial dels edificis destinats á Facultat de Medicina y Hospital Clínich.

—Recau sobresseiment en la causa que se seguía á don Emili Tintorer, redactor de *Juventut*, per un article referent á la presó de 'n Nakens.

5.—Arriba la Comissió del Foment que va anar á Madrit pera fer gestions contra el projecte de tractat de comers ab Fransa.

—A dos quarts de onze de la nit, prop del Arch de Triunfo, uns lladres roban—si bé es després recuperat—el maletí de valors declarats que portava el cotxe-correu.

6.—Comensa l'ensaig d'enquitranat del paviment del Saló de Sant Joan.

—Apareix el primer número de *Or y Grana*, semanari catalá escrit per donas y pera las donas.

7.—Se celebra al teatro Condal un *meeting* contra'l régimen celular.

8.—El Jurat absol á don Secundí Puig, director d'*El Poble Catalá*, processat per dos articles, en els quals, segons el fiscal, s'atentava á la integritat de la patria.

9.—Don Albert Volpini se queda ab l'empresa del Liceo.

12.—Sessió inaugural del Ateneo Barcelonés. El president, senyor Sunyol, llegeix un discurs sobre la "Personalitat municipal."

—S'inaugura, ab assistència de don Miquel de Unamuno, el curs del Ateneo Enciclopédich Popular.

13.—Se celebra al teatro Principal la obertura del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Presideix el doctor Alcover, iniciador del Congrés, y concorren al acte numerosos representants de diverses nacions.

—En pública subasta y per la cantitat de 25,620 pesetas cada any, es adjudicat el kiosco de begudas de Canaletas.

14.—El senyor Unamuno dona al teatro de Novedats una conferencia sobre'l tema "Solidaridad española."

—*Garden-Party* al Parch Güell, en obsequi als membres del Congrés de la Llengua.

16.—Una má desconeguda cala foch, á las 10 de la nit, á las coronas que guardan la estàtua de Casanova.

17.—Dinar al Tibidabo en obsequi als congressistas de la Llengua Catalana.

Al mateix temps, en un dels edificis del cim de la montanya, s'hi coloca una lápida en honor de mossén Cinto Verdagué, que conté dos versos de la seva Oda *A Barcelona*.

—Mor don Joseph Torres Ferrán, mestre d'obras.

18.—Sessió de clausura del Congrés de la Llengua Catalana.

—Don J. Erasme de Janer, delegat del carlisme á Catalunya, declara oficialment expulsat del patit al titulat general Guillém B. Moore, que es qui, segons diuen, havia de capitanejar las partidas que aquests días s'anavan á aixecar.

20.—Mor don Pelegrí Giralt, degá del Cos médech municipal.

—Mor don Tomás Moragas, pintor.

21.—Convocat per la Comissió executiva de la Solidaritat Catalana, se celebra á las Arenas un gran *meeting*, l'*Aplech de la Protesta*, pera demanar la derogació de la Lley de Jurisdiccions y una amplia amnistia. Alguns lerrouxistas provocan durant l'

JARDINER LABORIÓS

La planta es delicada,
pero lab quin póls mes fi l ha cultivada!

acte freqüents desordres, que son reprimits per la multitud que ompla la plassa.

22.—El Cos d'Adjunts dels Jochs Florals elegeix per unanimitat el següent Consistori: president, don Antoni Rubió y Lluch; mantenedors, Srs. Casas Carbó, Laporta, Miquel y Planas y Carner (Joseph); secretari, senyor Morató, y suplents, els quatre primers mestres en Gay Saber.

—Don Rafel Rodríguez Méndez fa pública renúncia de la seva investidura de diputat per Barcelona.

23.—*El Progreso* publica un telegrama del Sr. Lerroux, en el qual, d'una manera indirecta, vé á tractar de *farsant* al senyor Salmerón.

24.—Don Marcel Ríu es absolt pel Jurat en la causa que se li seguia per suposadas ofensas á la nació espanyola.

25.—Repartició de premis de la Exposició de calsat, organizada per la societat "Fomento de la Zapateria."

27.—Arriba de Smyrna el cadávre de don Bernat Collaso, mort anys enrera en aquella població.

—Ab fetxa 9 d' Octubre, la Junta del Port anuncia la emissió de sis mil obligacions, representativas de tres milions de pessetas.

—El "Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria," inaugura ab una interessant vetllada el seu nou local.

28.—Inauguració del funicular de Vallvidrera.

31.—Els lerrouxistas celebren simultáneament catorze meetings, en els quals parlan numerosos oradors, que pronuncian una vuytantena de discursos contra el senyor Salmerón, contra el senyor Junoy, contra la Solidaritat, contra el *pacto del hambre*, contra *las fieras del Maestrazgo* y contra altrás varias personas, ideas y cosas.

NOVEMBRE

2.—Marxa á Madrid el Gobernador senyor Manzano, substituhintlo interinament el Sr. Batllés y Bertrán de Lis.

3.—Mor don Lluís Juli y Casals, advocat y diputat provincial.

4.—En l' enterro del senyor Juli se promou per part d'algúns concurrents un escándol formidable, que obliga al clero, que la viuda hi havia fet anar, á retirar-se desde 'ls primers moments.

5.—Presidida pel Sr. Sostres, se celebra al Saló de Sant Jordi la primera sessió de l' Assamblea de Diputacions provincials.

—De la caixa de la Cooperativa de la Guardia Municipal son robadas á la nit vuyt mil pessetas.

7.—Al local que 'l café de l' Alhambra havia ocupat al passeig de Gracia s' hi inaugura el Cinematógrafo *Belio-Graff*.

—Es destruhida per un incendi la fábrica de mo-

saichs dels senyors Butzéns y Fradera, situada á la Fransa Xica.

8.—Al teatro de la "Casa del Pueblo," s' hi representa per primera vegada la famosa obra "sicalíptica," *La gatita blanca*.

—L' Ajuntament nombra una comissió pera estudiar la erecció d' un monument al rey D Jaume I, al cim de la montanya de Montjuich... el día que 'l castell sigui fora.

—Els individus del Congrés de Diputacions provincials van á Sant Sadurní á visitar els cellers del xampany Codornú.

9.—L' arcalde, Sr. Sanllehy, fa entrega á la Banda municipal una medalla d' or que li regala 'l municipi de Zaragoza, com á recort de la visita que la Banda va fer á la capital d' Aragón.

10.—S' inaugura al Círcul Artístich (passeig de Gracia) una Exposició de crissantemas y plantas d' adorno.

11.—Ab ocasió de celebrarse la festa major del ex-poble de Sant Martí, s' inauguran en aquella barriada las obras de las clavegueras.

—A mitja nit cau un dels arbres més grossos de la rambla de las Flors.

12.—El Congrés de Diputacions provincials celebra la sessió de clausura.

—Els assembleistas del citat Congrés son obsequiats ab un banquet per la nostra Diputació provincial.

—Mor don Lleó Guerrero, caixer del Gas Lebón y ex-regidor.

—Es detingut un individuo nomenat Victoriá Edo, á qui se suposa autor de la bomba del Pla de la Boquería y de las del Camp del Arpa.

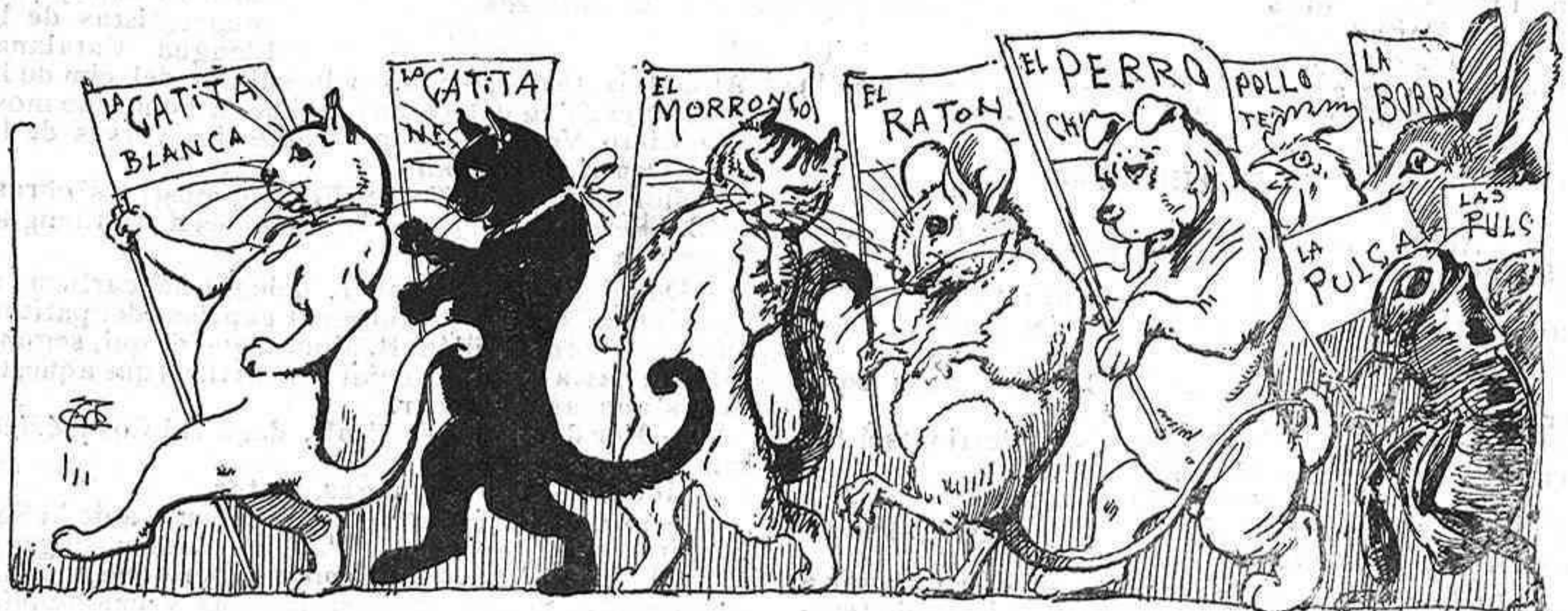
13.—Mor don Ramón Batlle y Ribas, fundador de

ICÓM ESTÁ

¿Vols veure el teatro buyt?
Posa un drama serio y bo.

REVISTA DE TEATROS.—GÉNERO CASULÁ

¡Jesús, qué bestias!

L' ARTI...

¿Vols que al despaig hi hagi empen-
Es molt senzill: fes aixó. [tas?

—Comensa á publicarse á Barcelona el periódich llibertari de Madrit *Tierra y Libertad*.

16.—La Junta de Solidaritat Catalana publica un document detallant la inversió y estat dels fondos recaudats; participant que 's posa á la venda el volum contenint els discursos pronunciats á las Córts en contra de la Lley de Jurisdiccions, y avensant alguns acorts presos pera la bona marxa d'aquest moviment regional.

17.—Se celebra un Consell de Guerra pera jutjar á Joseph Soler Royes, acusat d'haver insultat al exércit, un día que á la plassa del Bonsuccés tocava *Els Segadors* ab un piano de manubri. Després de vista la causa, l'acusat queda en llibertat.

—Els professors particulars de Barcelona, no podent resistir la competència que 'ls fan las congregacions religioses que 's dedican á la ensenyansa, envían una comunicació al president de Bolivia, sollicitant colocació en las escoles d'aquella república.

18.—*El Progreso* publica un curiós article donant per morta la Solidaritat Catalana

—Pera protestar contra las problemáticas reformas religioses que 'l Govern d'iu tenir en projecte, se celebra al teatro Principal de Gracia un meeting organiat per varias entitats católicas. Grans alborots, cargas de policia y algún tiro al carrer Major, al acabarse el meeting.

la "Escola técnica del Teixit," y mestre de casi tots els fabricants de Catalunya.

15.—Escándols davant de la Universitat, moguts pel estudiants, que protestan de la presencia de la policia en aquella plassa.

—En la subasta de sis mil obligacions pera las obras del port y que la Junta ofería á 500 pessetas una, s'hi presenta per don Agustí Manaut una proposició pera [quedarse las totasell sol, al tipo de 527. El total de las proposiciones fetas s'eleva á 29,610 tituls.

—El grupo lerrouxista de la Junta Municipal de Unió Republicana celebra á la "Casa del Pueblo," baix la presidencia del Sr. Giner de los Rios, una reunió en la qual s'acorda que una comissió vaji á Madrit á entregar un mensatge al Sr. Salmerón, reprobant la seva adhesió á la Solidaritat Catalana.

20.—Comensa á veure's davant del Jurat la causa instruhida contra Antoni Castillo, l'assessí de la bailarina coneguda per *Rosita del Oro*.

—Torna de Madrit y 's fa cárrech del Govern civil el Sr. Manzano.

—L'arcalde dicta un *bando* prohibint desde 'l 15 del vinent més la mendicitat á la vía pública y donant instruccions pera govern del pobres que, per excepció, siguin autorisats pera exercirla.

21.—Don Marcel Riu, director de *La Tralla*, acusat d'haver atacat en varis articles á la integritat de la patria, es absolt pel Jurat.

—Els admiradors del mestre Pahissa, en celebració del éxit obtingut en el concert de Novedats, li donan un banquet á can Justin.

—En virtut del veredict del Jurat es condemnat á 12 anys de presiri el matador de la *Rosita del Oro*.

L'arcalde publica un *bando* senyalant quinas circunstancias han de reunir els carros dels escombriayres.

22.—A conseqüencia del nomenclament d'alguns nous professors del Hospital Clínic, els estudiants, que volían que un dels favorecuts fos el catedràich auxiliar Sr. Jaumandreu, se negan á entrar á la classe.

—S'inaugura al carrer de Wad-Ras (Poble nou) un restaurant obrer, establert per un patronat particular. Es aquést el segon instalat per la mateixa institució.

—L'arcalde, Sr. Sanllehy, se'n va á la Cort, entregant la vara al Sr. Giner de los Rios.

—Marxa cap á Madrit una comissió de lerrouxistas que van á entregar al Sr. Salmerón un mensatge en que 's reproba la seva conducta en la qüestió de la Solidaritat y se li aconsella lo que ha de fer.

23.—El president de la Diputació provincial firma la escriptura d'adquisició de l'antiga fábrika Batlló, que 's destinará á Escola Superior Industrial.

24.—Se celebra á la "Escola Horaciana," una festa infantil dedicada al autor dramátich don Ignasi Iglesias.

—Mor don Joseph Blanch y Piera, ex-concejal, metge y excelent lector.

25.—Meeting anti-clerical á las Arenas. Uns quants perturbadors impedeixen que 'l senyor Lletget fassi us de la paraula y un d'ells, á la sortida, tracta d'agredirlo ab un ganivet.

—Junta general de la Lliga Regionalista. El senyor Cambó pronuncia sobre 'l present y el pervenir de la Lliga y altres assumptos d'actualitat, un discurs que crida molt l'atenció

—Ab el pretext de dedicar un recort á la memoria de 'n Pí y Margall, la fracció lerrouxista celebra una vetllada al teatro Condal, en la qual s'ataca á la So

REVISTA DE TEATROS.—GÉNERO CASULÁ

La amistat ab els autors ens veda tot comentari.

ELS QUE HAVÍAN D' ALSARSE

Que demà es el día,
que passat demà...

Y á la fi, aquí 'ls tenen:
tots, ltots assentats!

lidaritat y al senyor Salmerón y s' accentúa la tendència del grupo á formar un partit posat incondicionalment á las ordres del senyor Lerroux.

26.—Per companyerisme envers els estudiants de Medicina, en vaga días há, s' hi declaran també tots els de la Universitat, armantse en celebració d' aquest acte l' escándol de costúm.

27.—El Governador civil torna á prohibir la intervenció de corredors d' apostes en el Joch de la Pilota.

—Es posat en llibertat baix fiança el director de *L' Avi*, don Ramón Campmany.

28.—En virtut dels escándols promoguts pels estudiants, el rector de la Universitat suspén las classes per setze días.

—Rebuda la noticia de que 'l ministeri López Domínguez ha caygut, el senyor Manzano presenta la dimissió.

29.—Commemorant l' aniversari de la mort d' en Pí y Margall, els federals adictes á la Solidaritat celebren en memoria seva una vetllada al Principal.

—S' inaugura al teatro Modern, de Gracia, el "Centre Republicá Autonomista." Com que l' acte es *solidari*, no hi faltan els perturbadors de costúm, que tractan d' alterar l' ordre.

30.—Ab motíu de ser la festa major de Sant Andreu de Palomar, acudeixen á aquell barri numerosos regidors que son obsequiats ab el derribo d' un pilar y ademés ab un banquet.

—L' escultor senyor Arnau presenta al arcalde un projecte de medalla pera la próxima Exposició Internacional d' Art.

DESEMBRE

1.—Acusat del delictes d' ultratges á la patria, don Marcel Riu es absolt pel Jurat en judici de revisió.

—Se reb la noticia de que 'l Govern, en compensació de las sumas invertidas per la ciutat en la construcció del Palau de Justicia, ha reconegut á favor de Barcelona un crédit de 1.286,000 pessetas.

—Com á preliminars de la Exposició d' Art que 's prepara, l' Ajuntament obra quatre concursos: un pera premiar un treball escultórich, un pera un treball pictórich, un pera un projecte de font pública y un altre pera un retrato de dona hermosa catalana. Els premis que s' ofereixen son: 2,500 pessetas pera els dos primers concursos, 1,000 pera 'l tercer y 1,500 pera 'l quart.

2.—Els amichs del Sr. Falp y Plana, festejant la publicació del seu poema *El Geni Catalá*, li donan un banquet á la *Maison Dorée*.

3.—Se celebra á Llotja una Assamblea de forners de la provincia

4.—El Governador aproba l' acort del Ajuntament, segons el qual no 's pot vendre llet ni ví á la vía pública.

5.—Comensa á veure's á l' Audiencia la famosa causa titulada del "Marqués de Casa Riera."

—El senyor Manzano, al saber que en Vega Armijo ha format ministeri, retira la dimissió que del càrrech de Governador havia presentat.

—*Conato* de manifestació anti-clerical. Entre vuyt y nou de la nit unas 200 personas recorren la Rambla y altres carrers, llensant *vivas y mueras* y tirant algunas pedras als balcóns de cal bisbe. Un grupo ruixa ab petroli las portas del convent de las Magdalenas, del carrer de Muntaner, y tracta de calarhi foch.

6.—Baix la presidencia de D. Diego Ruiz, celebra la seva sessió inaugural al Ateneo Barcelonés la "Escola Catalana d' Estudis Filosófichs."

Se reuneix al Ajuntament la Junta de Vocals Associats, pera discutir el pressupost del any 1907. Las xifras totals d' aquest son, en pessetas: Pressupost d' Ensanxe, 10 milions. Pressupost del Interior, 35.704,789. La sessió, comensada á las cinch de la tarde, acaba l' endemá al matí, á un quart de nou. Entre 'ls varis acorts que pren la Junta hi figura el de destinar 25,000 pessetas á la erecció en aquesta ciutat d' un monument á n' en Pí y Margall.

9.—S' inaugura en el carrer de la Concordia, de la Barceloneta, un Dispensari públich gratuit.

—Al baixar ab el seu globo l' aeronauta Elías Calvo, que s' havia elevat al teatro del Bosch, s' enreda ab uns fils telefónichs á la Diagonal y, cayent desde gran altura, queda mort.

—Ab el nom de *Poliorama*, s' obra als baixos de l' Academia de Ciencias un local destinat á exhibicions cinematográficas, autómatas y altres espectacles pel istil.

10.—Convocats pel senyor Manzano, se reuneixen al Govern civil els representants d' algunas societats pera parlar d' un projecte d' Exposició Universal.

—A la suscripció oberta pera colocar 11,250 obligacions de la Deuda municipal, s' hi presentan proposicions per 171,449 títuls.

—Pera atendre al restabliment de la seva salut, se veu obligat á retirarse temporalment de la política activa el diputat regionalista don Albert Rusiñol.

11.—Se celebra á la Direcció General de Correus la subasta pera instalar un cable submarí entre Barcelona y Palma de Mallorca.

14.—Mor don Agustí Felú y Miralles, concejal del temps de la Revolució.

15.—Segons un informe presentat avuy á l' autoritat pel inspector d' Instrucció Pública senyor López del Amo, hi ha en aquesta provincia 6,000 escolas, de las quals 180 son laicas.

—Torna de Madrit y 's fa càrrech de la vara, que interinament desempenyava el Sr. Giner de los Ríos, l' arcalde, senyor Sanllehy.

Per exigencias de confecció, se tanca aquest DIARI el día 15 de desembre.

J. F. G.

dos) y *Pierrot lladre* (música de Sadurní). Alternaren en el cartell ab las produccions del Apeles las següents: *Festa campestre*, de F. Palma, pseudónim de una senyoreta (música de Narcisa Freixas); *Permetim*, de Puiggarí (música d'Esquerrá); *Las calderas d'en Pere Botero*, de Morató (música d'Esquerrá); y *Innocencia*, d'Aulés (música de Grant).

Contribuhiren además á donar vida brillant al vell teatro, alguns importants concerts y audicions musicals.

El pianista Granados (febrer) ens delectá ab el seu art primorós y exquisit; l'*Associació musical de Barcelona*, la única corporació de la ciutat que manté en l'ayre'l pabelló, executá (mars) entre altres pessas importants, la *Misa solemnis* de Beethoven, y en dos memorables concerts (octubre) ens presentá á n'en Pau Casals, el colós del violoncello. El brillant pianista Sauer y el nen Salas, violoncelista de una precocitat sorprenent, precediren á n'en Risler, el conciensut intérprete dels grans mestres, y al famós Paderewski, que ab tot y sas admirables condicions de *virtuose*, sigué molt discutit, en especial pels inteligents, poch amichs de tolerar certas llibertats d'execució.

En Crickboom, que ab tants amichs y admiradors conta á Barcelona, s' feu aplaudir ab justicia en dos selectes concerts, (maig) en els quals ens presentá á dos de sos deixebles predilectes, la senyoreta Ina Littell y el jove Mariano Perelló, violinista de porvenir.

En la temporada de tardor conquistaren merescudas ovacions el potent pianista Malats, la María Gay (que s'es feta una cantant de cartell europeu) y en Manén, genial violinista, que se las aposta ab el mateix Sarasate. El jove Massiá, primer premi del Conservatori de Brusselas, se revelá com una brillant esperansa.

De tot lo ressenyat se'n dedueix que la vida del *Principal* ha sigut espléndida ¡Llástima de certs encongiments que s'observan principalment en algunas produccions escénicas! Reconeixent que la Moralitat es una senyora digna de las majors consideracions, no estaré de més repetir que "una cosa es la moral y un'altra l'ensopiment."

LICEO

En la quía de la temporada de hivern, se ressucitá el *Faust*, de Gounod, ab l'aditament de *La nit de Valpurgis*, que sempre s'havía suprimit. No per aixó lo grá alsarse, ab tot y haverse efectuat un veritable *mach* de Margheritas: entre las cinch que la cantaren hi ha que contar á las nostras paisanas María Albasi y Joaneta Parés.

Sansone et Dalila, per en Mariacher y la Guerrini, obtingué un éxit brillant.

La Carelli portava casi tot el pes del treball fentse aplaudir en *La Tosca*, encare que no tant en *Mignon*, particella que requereix més sentimentalitat que bravura.

Una ópera nova: *Zazá*, de Leoncavallo, que ab tot y contar ab dos intérpretes de tantas condicions com la Carelli y en Sanmarco, no lo grá interessar al públich, de pura incongruent y adotzenada.

Y vingué seguidament á cloure la temporada de hivern *Emporium* (llibre d'en Marquina, música d'en Morera). El compositor catalá escalá de una volada un lloch eminentíssim. *Emporium* es un' obra inspirada y treballada magistralment. *Papam habemus*.

En la temporada de primavera, l'autor d'*Emporium* tingué un nou éxit ab *Bruniselda* (llibre d'en Puigdollers y Masriera) obra saturada d'escayentas

melodías populars catalanas, tractadas de má de mestre. L'Avelina Carrera y en Blanchart s'hi feren aplaudir ab entussiasme.

Alternaren ab *Bruniselda*, *La Tosca*, per la Darclée, en Bassi y en Blanchart; *D. Pasquale*, de Donizetti, que eixí molt equilibrada, y *Werther* y *Carmen*, per la Bel Sorel, que no lograren remontarse.

En las últimas funcions una nena catalana, la Pareto Homs, tiple lleugera, se feu aplaudir ab deliri, per la frescura de la seva veu virginal y per l'art primorós ab que sab manejarla.

**

Durant l'estiu bufaren sobre el Gran Teatro oratjes tempestuosos. Els senyors propietaris no s'entenián y tots els estorsos de las Juntas pera posarlos d'acort resultavan estérils. Ja havían quedat ab que'l Liceo durant la temporada actual no tornaría á obrirse, quan tot d'una s' feu la pau, y encare que una mica tart, sortí un nou empresari, el Sr. Volpini, qui doná mostrás de una activitat assombrosa en la organisació de la campanya lírica.

Comensá brillantment en la última quinzena de novembre, ab *Sansone et Dalila*, per la Verger y en Biel. Un éxit.

Y vingué *María di Rohan*, presentantse un artista de cap-debrot, el baritono Battistini, que ab aquesta ópera, *Hernani* y *Werther* renová els temps memorables d'en Massini y en Gayarre. Al Liceo ha tornat á haverhi plens á vessar y entussiasmes desbordants. La veritat es qu' en Battistini, com á cantant y com actor, es un artista incomparable.

Gli Hugonotti y *Aida*, aquesta millor interpretada que aquella y realsada per l'aparició del novell tenor Scampini, encare inexpert, pero posseidor de una veu notable, han alternat ab el gran cantant, que s'ha fet l'ídol dels filarmónichs.

El nou empresari se deu fregar las mans de gust: té'l Sant de cara.

CIRCO BARCELONÉS

No es un teatro de vida arreglada. S'obra y s'tanca, cambia d'empresas y de género y regularmente s'entreté més en el sicalíptich que en el decent. ¿A qué vindria parlar de algunas obras com *Las hijas de Villarejo*, tan escandalosas? ¿Y á qué recordar que la empresa anunciava incitants tercetos de *camisas y corsés*?

En funció escadussera s'estrená: *La Bagassa*, *boyras de ciutat*, d'en Puig y Ferrater, drama de accentuada intenció pero excessivament amplificat.

ROMEA

Ab tot y haverse estrenat tantas obras, ben pocas son las que enriquezán el caudal del *Teatro catalá*.

¡Y quánta desigualtat en la elecció!... Ab produccions de menor quantia, excitadoras de riatlles fáciles, quan realment arriban á excitarlas, hi han alternat las pretenciosas, las literarias, las de tendencia, moltas de las quals no han sigut gayre vividoras.

L'Aulés va estrenar las següents: *La dona mascle*, ignocentada, *No's pot ser pobre...* y *Saló de confrencias*; l'empresari Franquesa, *La taca de café* y *Tot ha anat bé... es un noy*; en Baró, disfressat ab dos distints pseudónims: *El compte de la modista* y *El tren de tres quarts de quinze*; el Sr Marqués de San Antonio, *Un sopar*, tan mal condimentat, que ningú'l pogué pahir; en Pallardó y Boix, el quadro dramátich *La Familia*; en Vidal y Jumbert, *Las*

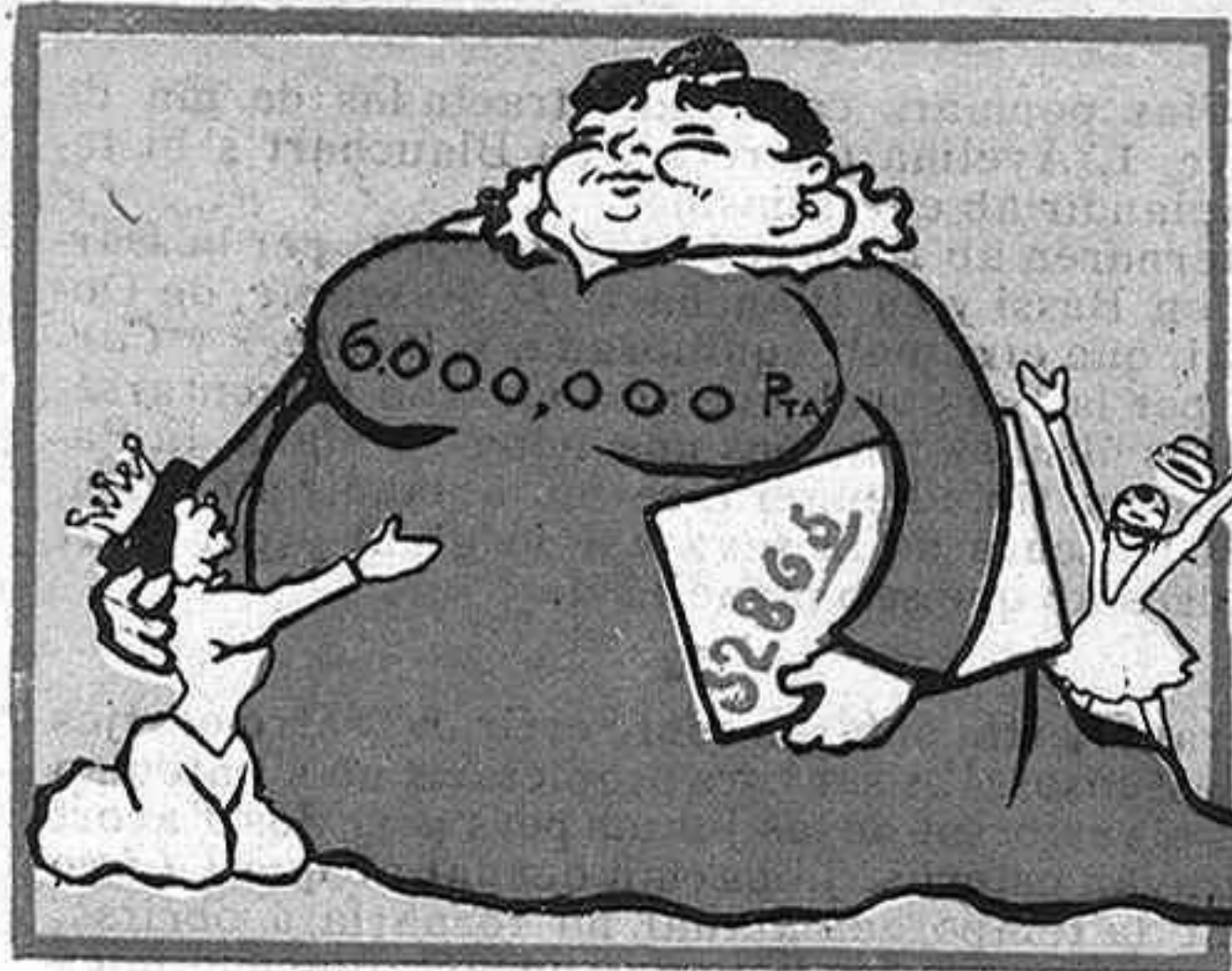
ELS FRANCHS,

EL DIA 15 DE MAIG

—¡Baixeu, baixeu que van á sis!

REVISTA DEL ANY

Vé á visitarnos la grossa,

certs cafés s' omplan de sanch,

en Morera se 'ns enfila,

neix la Solidaritat,

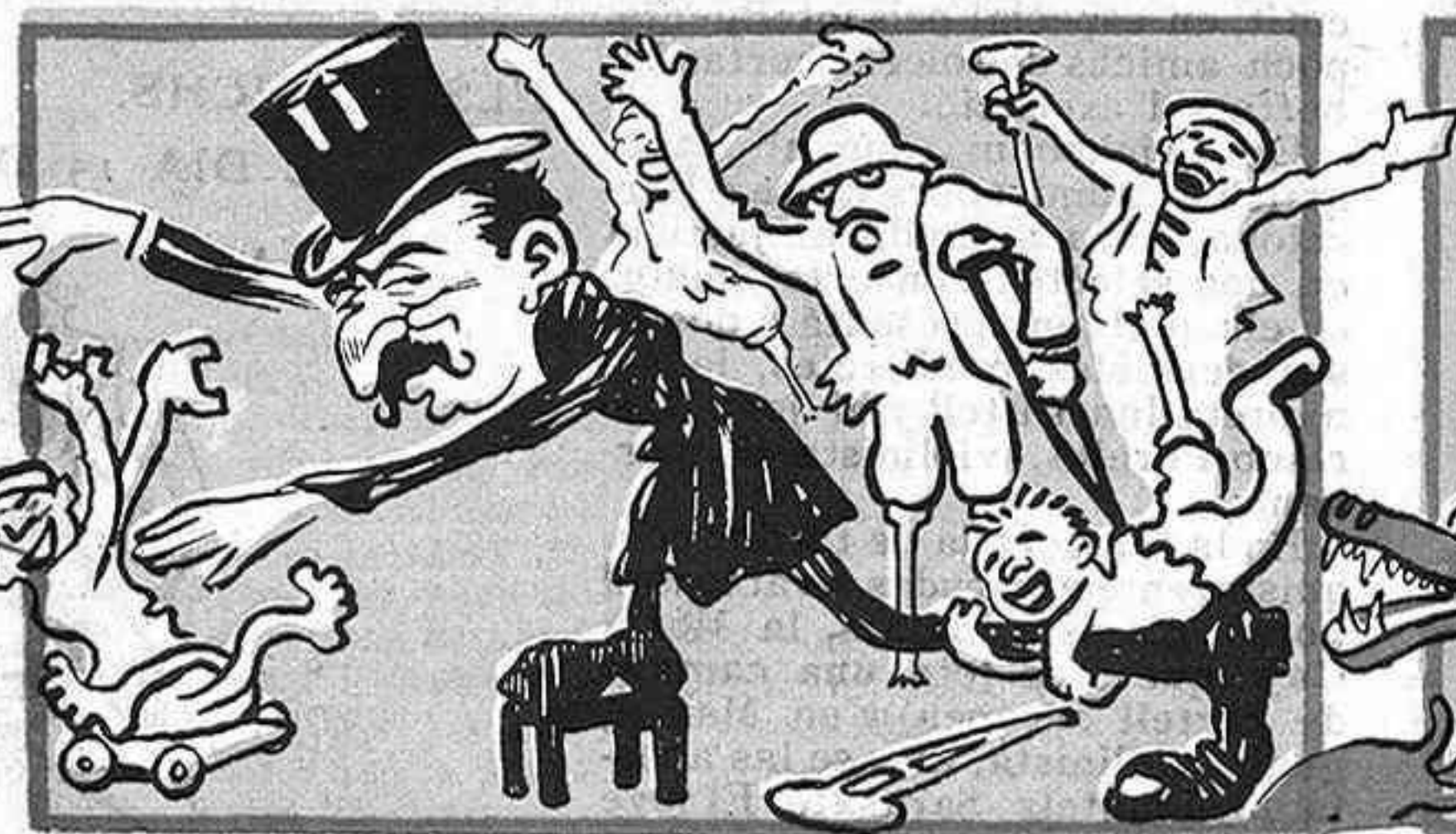
surt la indispensable bomba,

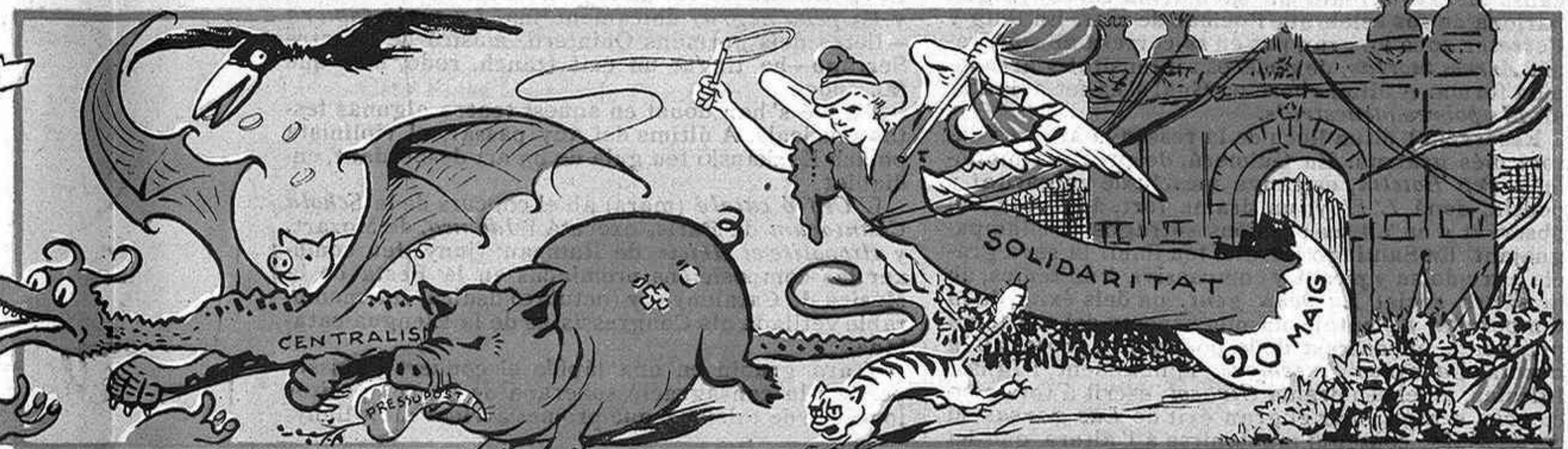
la Prempsa té un entrebanch,

en Bivona 's busca feyna,

el conde 'ns vé á inspeccionar,

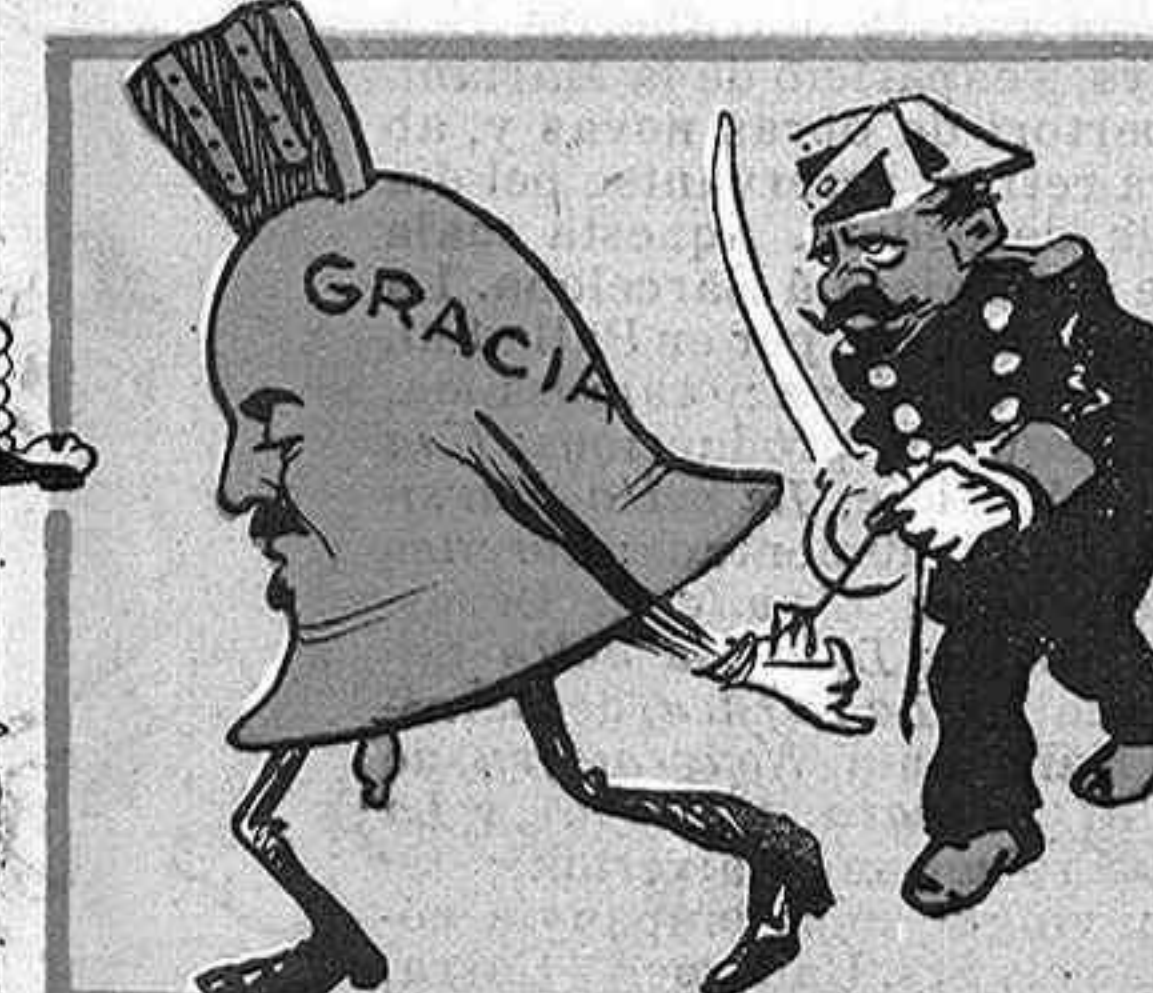
té lloch la gloriosa festa del célebre 20 de Maig,

l' auto 's torna un xich tractable,

arriba un nou delegat,

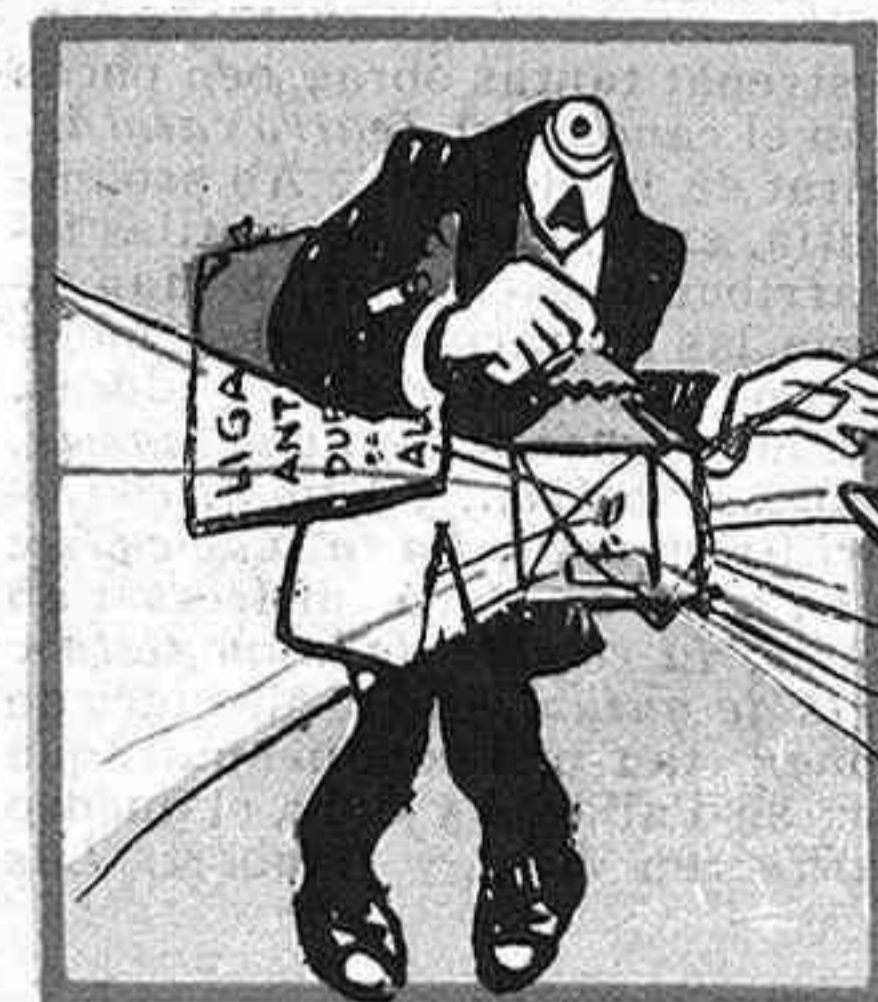
La Campana reb un susto,

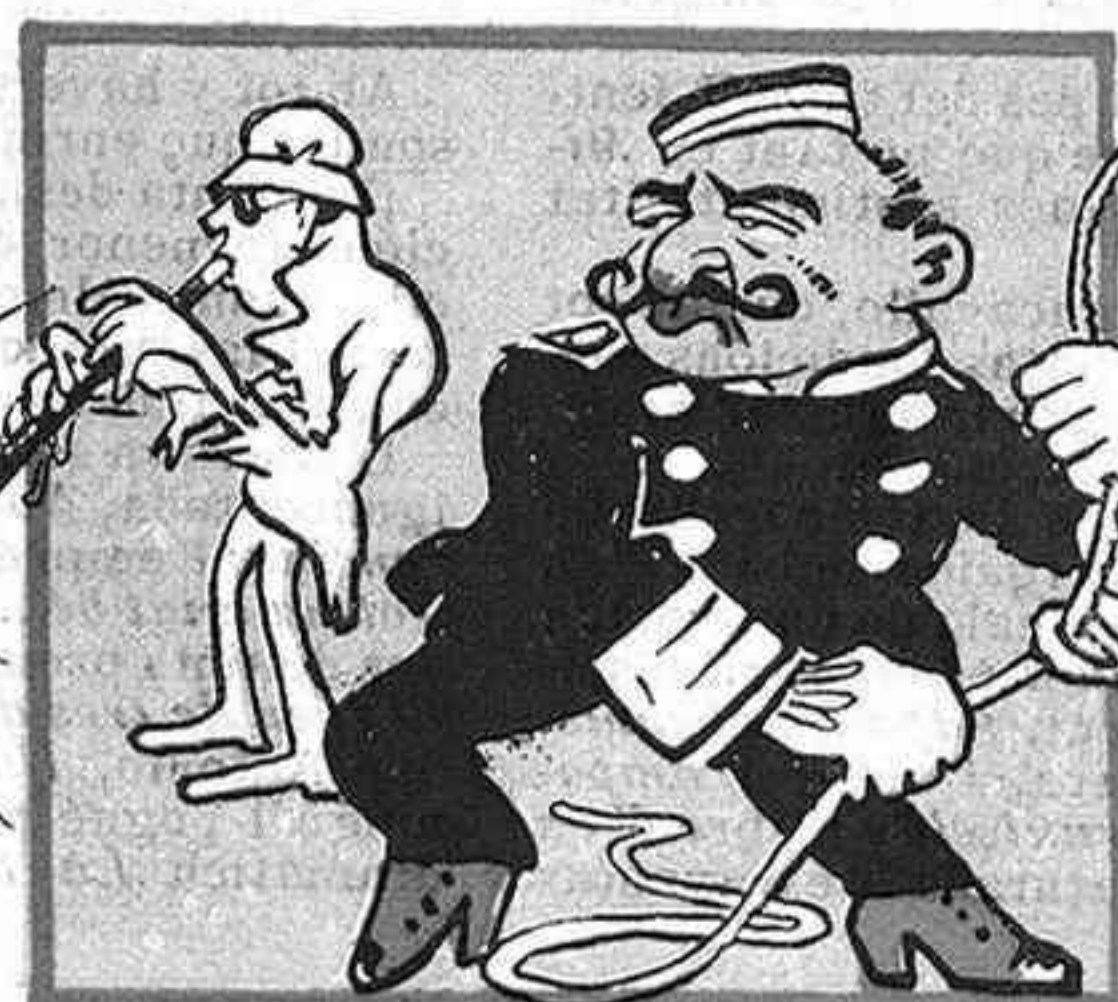
don Domingo treu el nas,

en Querol lal fill ens el porta,

el baró Albi pert el cap,

l' Omedes la jura als cegos,

las dents donan un gran pas,

l' Alcové 'ns posa la llengua mes bonica que un mirall,

se fa l' Aplech de la tunda,

en Sostres canta la Pau,

y 'ls intolerants trafican ab el nom de 'n Pi y Margall.

pessigollas de la senyoreta; en Lambert Escaler, el monòlech *L' amich Cirera*; l' actor Barbosa, *Jugar á casats*; en Folch y Torres (Manuel), *La sabia casualitat*; en Joan B. Ensenyat, *La Mestra*, traducció d' en De Brioux, y en Nadal, *Un niu*, traducció dels germans Alvarez Quintero; en Víctor Rahola, *Feresa*, quadro dramàtic emocionant; en Joseph Burgas, el quadro *Jordi Erin*, notablement versificat y d' assumpto irlandés, pero de intenció ben catalana y ben actualista; en Martí y Folguera, *D' amor no se 'n viu*, comedia de gust antiquat; en Suriñac Baell, *Cor d' àngel*, dos actes excessivament conceptuosos; en Xavier Godó, *Fugint del niu*, de caràcter vaudevillesch, y en Morató, *Las angunias del repós*, anguniosa y ensopida.

En Creuhet, que tantas promesas havia despertat, se limitá á donar un diálech titulat *La guineu*. Més pròdich en Ramón Vidales, además del drama titulat *L' Impenitent*, ben observat y saturat de verisme, feu representar els sainetes *Medicina salvadora* y *Sant Ramón Nonat*. L' Apeles Mestres alcanzá un éxit brillant ab sa marina *Sirena*, digna pariona de sos celebrats Poemas de mar. En Puig y Ferrer doná un gran pas en sa carrera ab son drama *Arrels mortas*, de poderosa intensitat y arrodonida forma. A última hora en Gual s' ha fet aplaudir ab *Els pobres menestrals*.

Reservém l' últim lloch de la ressenya als tres autors més granats. En Guimerá, després del monòlech *Pep Botella*, estranya mescla de vulgaritat y poesia, doná *L' Eloy*, un drama fort, á trossos ben observat y en altrás ocasions sotragós y rellampaguejant. En Santiago Rusiñol feu lluhir la seva gracia agre-dolsa y picant y compassiva á un temps, ab la sátira social *La bona gent*, un dels éxits de la temporada; y plantejá un nou aspecte del seu tema predilecte, el contrast de la poesia y la prosa, ab la obreta *La cansó de sempre*. Y, finalment, l' Ignasi Iglesias, ab el seu drama *Girasol*, escrit á tota conciencia, sense trobar el gran éxit de *Las garsas* ni d' *Els Vells*, conseguí mantenirse á l' altura que ha lograt conquistar á forsa de talent y integritat.

TÍVOLI

Sis ó set mesos de Circo Equestre... Y de mars á agost diverses companyías de sarsuela xica.

Obras estrenadas: *La real mentira*, *El recluta*, *La tasa de thé*, *El corral ageno*, *El tesoro de la bruja*, *El pollo Tejada* y *Los Campos Eliseos*.

Ah! 'M descuidava de *La gatita blanca*, la sicalíptica *gatita*, que tants y tants trimestres ha esgarripat ab sas unglas afiladas.

NOVETATS

Pel mes de mars las companyías de sarsuela xica, que anavan campantsela, cediren la plassa á la Tina di Lorenzo, la bravíssima actriu, tan hermosa com inspirada. Acullida en un principi ab certa reserva, ben prompte rompé 'l glas, fentse aclamar com una de las grans figuras de la escena moderna, descollant per un igual en tots els gèneros. D' ella y de sos dignes companys, en Carini y en Falconi, aixís com de la propietat y el bon gust ab que 's posaren las obras, ne guardará Barcelona eterna memoria.

Del repertori conegut posá las obras següents: *Pamela*, *Il mondo della noia*, *Frou-frou*, *Adriana Lecouvreur*, *La signora delle camelia*, *Bataglia di dame*, *Dora*, *Magda*, *La locandiera* y *Zazá*, afrontant dignament la comparansa ab las actrius més reputadas.

Com á produccions novas ens feu conéixer las tituladas: *Maternità* y *Infedele*, de Bracco; *La trilogia di Dorina*, de Rovetta; *Amanti*, de Donnay; *Il quieto vivere*, de Testoni; *Teodora*, de Sardou; *La Samaritana*, de Rostand, y *La figlia di Jefe*, de Cavalloti.

Representá además de una manera admirable *Romeo e Giulietta*, de Shakespeare.

Cada funció sigué un éxit colossal y unánim, y 'l teatro s' aná animant fins á convertirse en un forn d' entusiasme. La Tina sortí de Barcelona triomfant.

Y 's presentá seguidament la companyía de Lara,

dirigida per en Pepe Rubio. ¡Quín contrast! A la vida desbordant succehí la discreció aygualida. Cap de las obras, ni las que venian precedidas de més renom, conseguí un éxit calurós. Y que no foren pocas las posadas en escena. Vagin contant: *Bodas de plata*, d' en Linares Rivas; *Amor á obscuras*, dels germans Quintero; *La caída*, de López Monés; *Los malhechores del bien*, de Benavente; *El rayo verde*, de Sellés; *Mariposas blancas*, de López Silva y Pellicer; *El idolo*, de Linares Rivas; *El nuevo servidor*, dels germans Quintero; *La bella Colombina*, de López Marín; *Zarsamora*, de Silva y Pellicer; *Eva*, de Lárraga; *Morritos*, dels germans Quintero; *Mimo*, de Echegaray, y *La sardinera*, de Ibáñez Villaescusa. ¡Quín recort ha quedat d' ellas? *Los malhechores del bien*, que á Madrit va moure tant soroll, aquí conseguí sols un éxit passador, insignificant.

Desde 'l setembre vé treballant á Novetats una companyía de sarsuela xica bastant equilibrada. Entre las obras novas que ha posat (*Las alas del amor*, *El guardia de corps*, *El milagro de S. Luis*, *El camino de flores*, *La infanta de los bucles de oro* y *La pena negra*) únicament una, *La mala sombra*—lletra dels germans Quintero, música del mestre Serrano—ha tingut un éxit franch, rodó, dels que fan época.

També s' han donat en aquest teatro algunas festas musicals. A últims del any passat, el violinista polach Kockauski feu gala de un art desbordant, endiablant.

L' *Orfeo catalá* (mars) ab el concurs de la *Schola Chantorum* de París, executá l' *Idomeo*, de Mozart, y *Hippolite et Aricie*, de Rameau; (juny) feu conéixer las composicions premiadas en la Festa de la Música de Catalunya, y (octubre) dedicá una memorable vetllada als Congressistas de la Llengua catalana.

Y ara grabin en una lápida el concert Pahissa, per ser la consagració soberana de un compositor jove, plé de talent, y que promet arribar molt lluny.

CATALUNYA

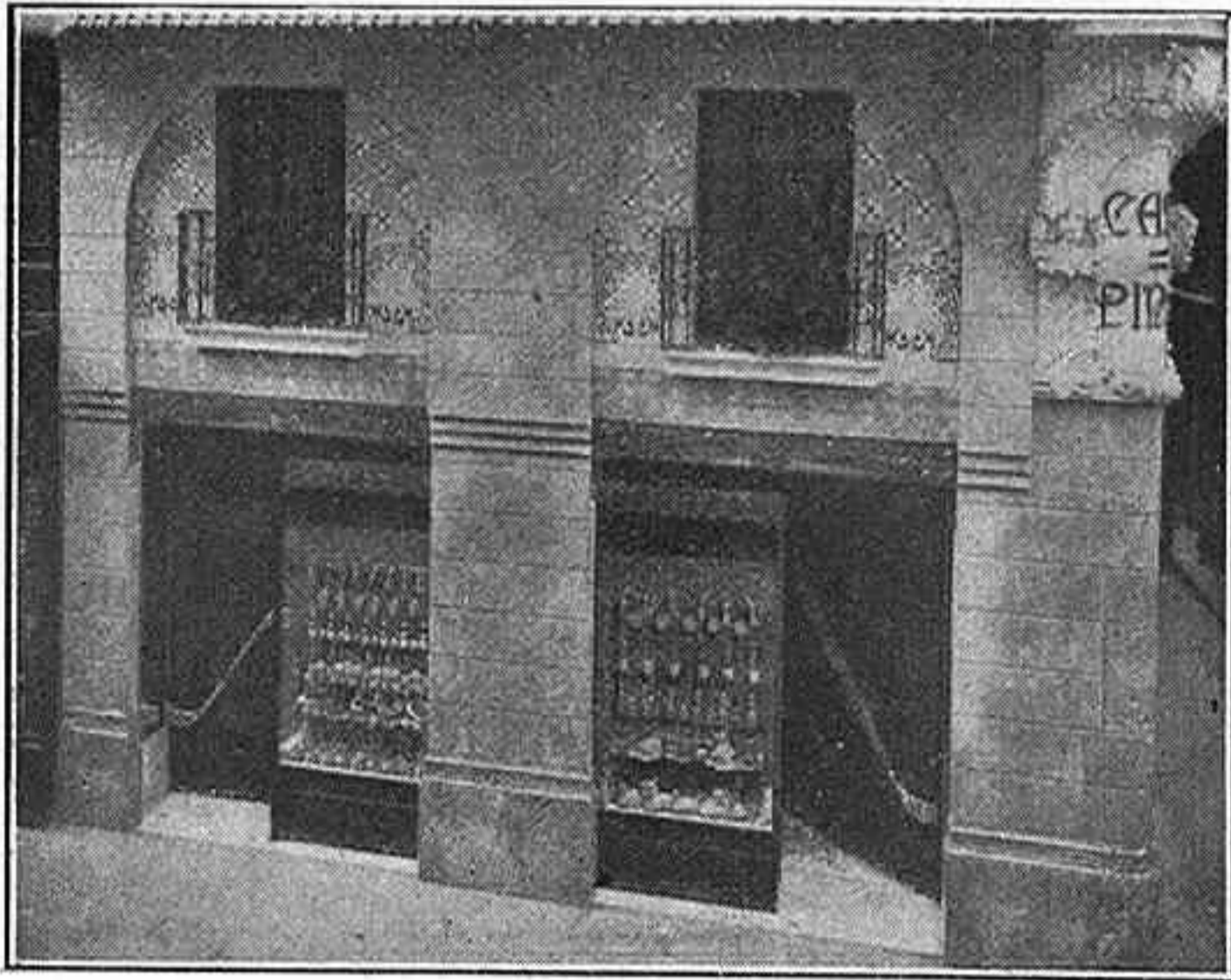
Un dels teatros més actius. A mitjans de janer y després de donarse á conéixer la Margherita Beltramo, diveta de 11 anys, reaparició de la Mariani. Portá un abundant repertori de obras novas y, ab tot, el públich se mostrá retret, reservantse pel día del benefici y pel de la despedida. Aquesta mala costúm ha prés carta de naturalesa á Barcelona. La gentil actriu, dignament secundada per en Palladini, en Sabatini y la Chiantini, dama jova notabilíssima, ens doná á conéixer las següents produccions: *Una sfumatura*, de Croiset y Wallefe; *La bella Marsigliese*, una *machine* molt ben indumentada; *Lorenzo e il suo avvocato*, de Bertolazzi; *L' ovile*, de Bernstein; *La voragine*, de Zalbaldi; *La corsa della fídola*, de Hervieu, molt notable; *La raffica*, de Bernstein; *In buca al lupo*, d' Hannequin; *Nouveau jeu*, de Lavedan; *Dieci minuti di fermata*, de Duval, y *La Passarelle*, de Gresac y Croiset, molt aixerida.

Darrera de la Mariani vingué una companyía cómica espanyola, dirigida pels Srs. Balaguer y Larra, qu' entre un gran número de produccions insustanciales y frívolas, estrená las tituladas: *El gobernador de Urbequieta*, de Jurado de la Parra, y *El Doctor Jiménez*, de Fernández Vahamonde Poqueta cosa.

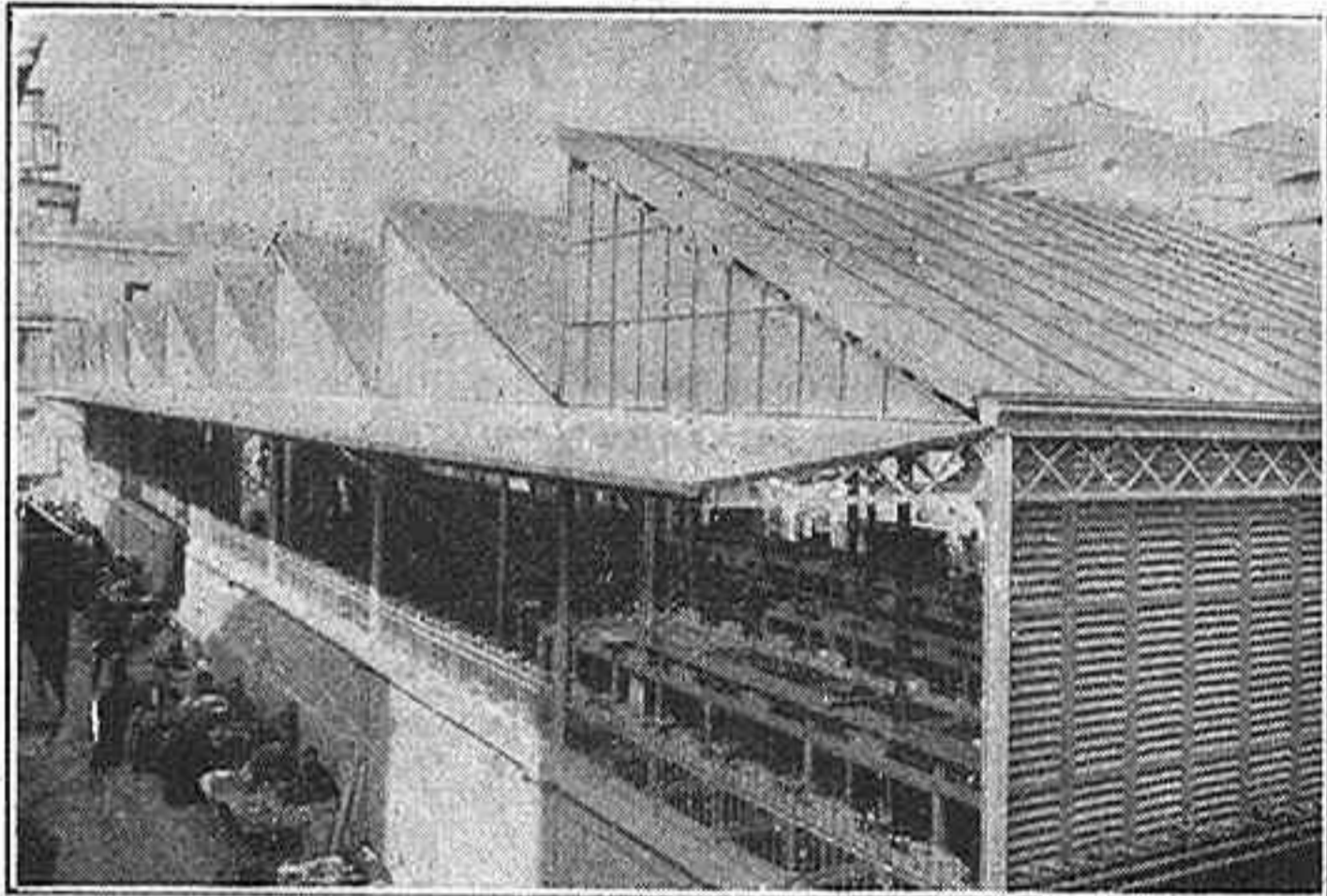
De Pasqua florida á maig, una companyía de *Varietés*, y aparició d' en Donnini, un de tants imitadors y rivals d' en Frégoli.

Y desde 'l mes de las flors fins ben entrat l' estiu, la companyía d' en Borrás y la Pino. El nostre paísá justificá plenament els éxits de Madrit: es, avuy, sens disputa, el primer actor d' Espanya. Del teatro catalá representá las següents traduccions: *Buena gente* y *El místico*, de Rusiñol; *Las urracas*, d' Iglesias, y *Tierra baja*, de Guimerá. Del teatro extranger: *El adversario*, de Capus y Arene; *Safo*, de Daudet; *La pista*, de Sardou; *D. Pedro Caruso*, de Bracco; *La ráfaga*, de Bernstein, y *Los noveleros* (*Los romanesques*), de Rostand. Del teatro castellá: *El abuelo*, de Pérez Galdós; *El deber*, de Catarineu y Mata, y *Las cigarras-hormigas*, de Benavente. Ab el famós drama de Calderón, *El alcalde de Za-*

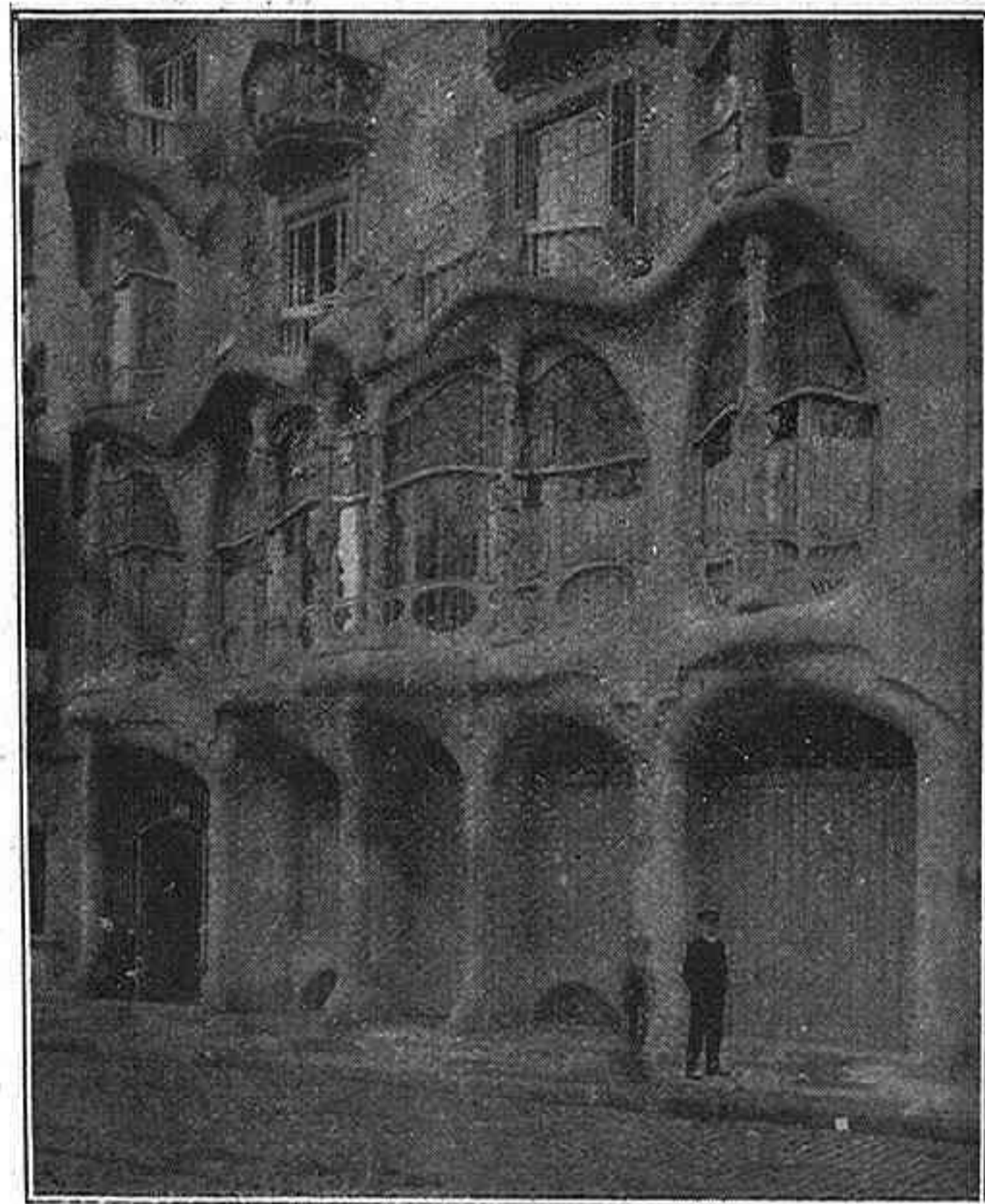
LA NOVEDAT DAVANT DEL OBJECTIU

Casa Pince (carrer de Fernando).

Mercat de la plassa de la Revolució.

Casa Batlló (passeig de Gracia).

lamea, alcanzá en Borrás un dels éxits més ruidosos.

Després del estiu, se possessioná de las taulas en García Ortega, acompanyat de la Srta. Bremón, elevada á la categoria de primera dama, explotant las obras més conegudas del repertori. Entre las pocas que ha estrenat, recordém las tituladas: *El nido ageno*, de Benavente; *Querer de veras*, de Nadal, plagi de una pessa catalana, y las traduccions: *Como las hojas secas*, de Giaccosa; *La juventud*, de Picart y Alsina y Ripoll; *Fromont et Risler*, de Daudet, totas las quals caygueren al foso. L' éxit esperat l' ha obtingut últimament ab *El niño prodigio* dels germans Quintero.

Una nota brillant: la reparició del colossal Nove-lli. De pas per América, doná una sola funció (10 novembre) representant *Alleluja*, de Praga, omplint el teatro á vessar y alcansant una ovació de las que fan época.

GRANVÍA

Ha passat l' any ab intermitencias. Generalment ha posat obras del género xich y de la especialitat sicalíptica ab preferencia. Títuls de las estrenadas: *Academia modelo*, *Villarejo é hijas*, *Carmeliña*, *La ola verde*, *Del valle al monte*, *El Padre Justo*, *Los mosqueteros*, *La mala sombra*, en competencia ab Novetats, *El guante amarillo*, *El puntillazo*, &, &.

BUEN RETIRO

Més intermitent encare que l' anterior. Pel mars la Giudice hi cantá *L' Africana*, y pel juliol s' hi estrená la sarsuela xica *La golondrina*.

APOLO

Dramas, melodramas y espectacles diversos. A partir del setembre hi sigueren estrenats els següents: *El banquero de Méln*, *Los misterios de San Petersburgo* y *El capitán Tormenta ó la toma de la Bastilla*, d' en Pompeyo Gener, que sigué molt aplaudit.

CIRCO ESPAÑOL

Com l' anterior, melodramas y dramas á tot pasto. Títuls dels representats: *La Catedral*, de Blasco Ibáñez, y *La calumniada*, de D'Ennery; *El derecho á la hermosura*, de Amat y Capmany, traducció de Pi y Arsuaga; *La secuestrada*, *Los dramas de París*, *El calvario de una madre* y *La hechicera*, de Sardou.

CONDAL

Melodramas, pantomimas y lo que no's veu en lloch més del món, óperas á trenta céntims l' entrada. Grans éxits del Utor.

DELICIAS

Recordém entre las produccions estrenadas, *La carn*, d' en Burgas, reducció de un' obra francesa, de un naturalisme esperverador.

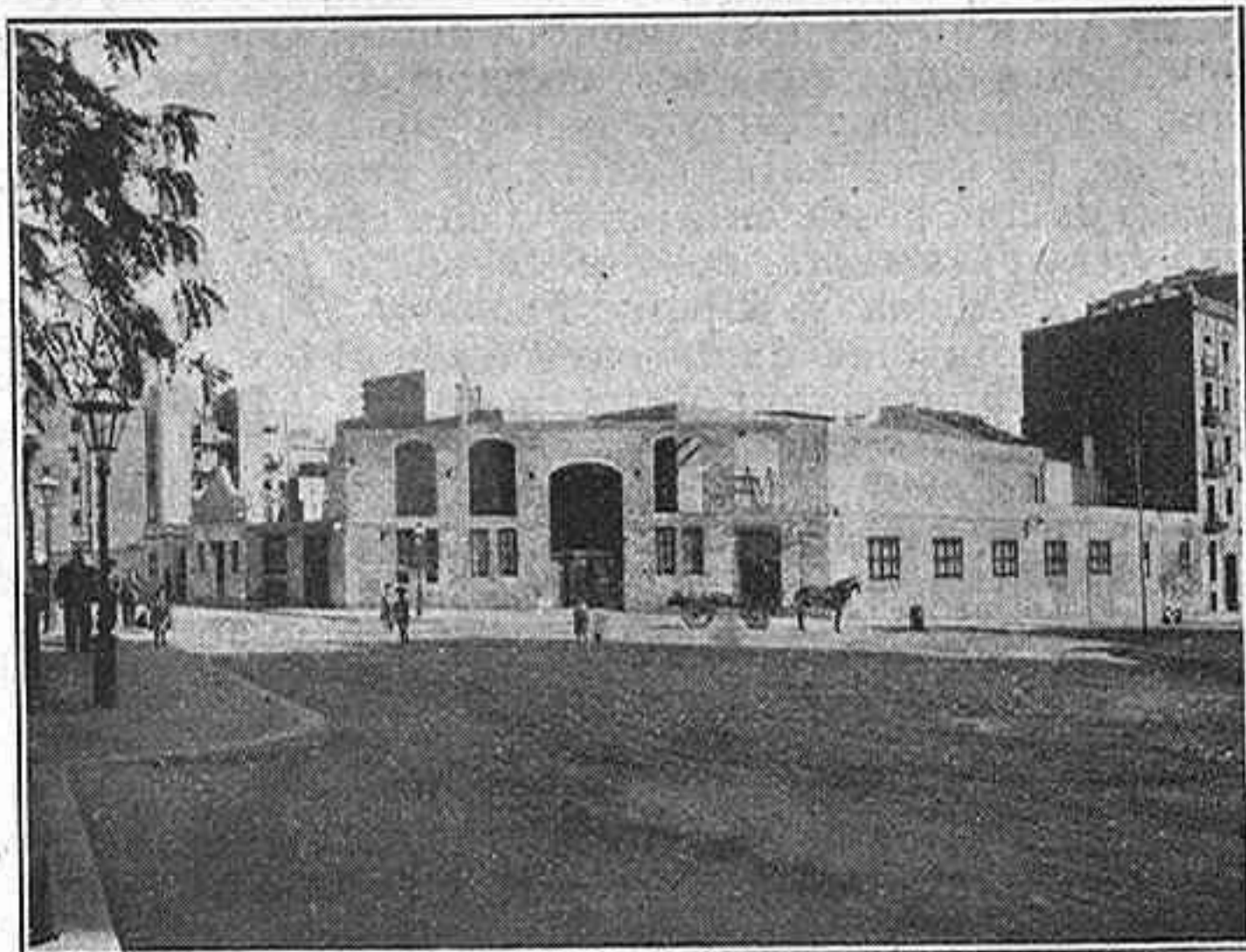
NOU

Sarsuela xica á tot drap. Entre las obras novas recordém las següents: *Mar de fondo*, *Frasco Luis*, *El amigo del alma*, *La isla de los elefantes*. *El amor en solfa*, *La gatita blanca*, en competencia ab el Tivoli; *La cacharrera*, *La Machaquito*, *Amor gitano*, *Inocencia*, *El rey del petróleo*, *El galleguito*, etc., etc.

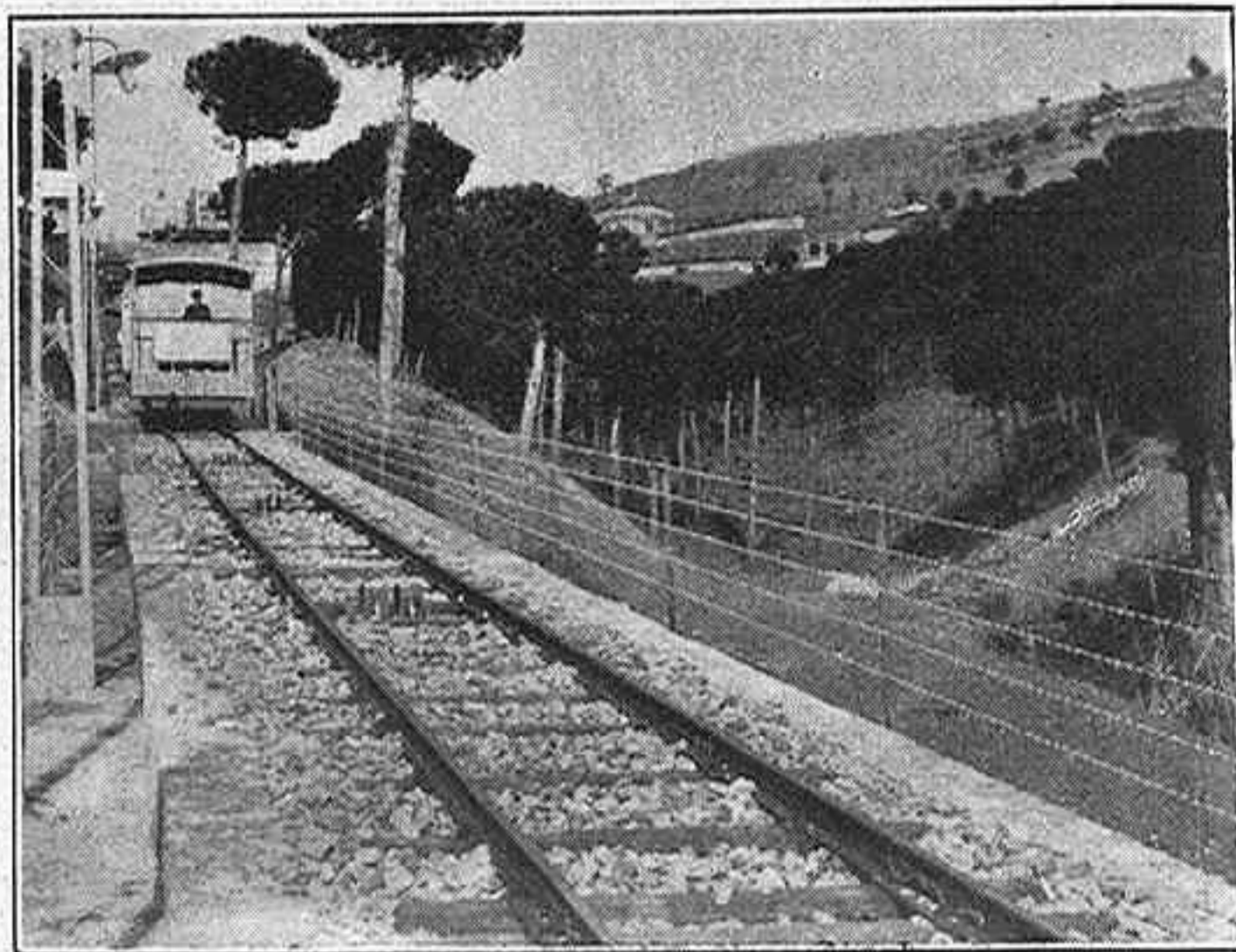
CÓMICH

En competencia ab l' anterior. Estrenos: *Crimen pasional*, *Biblioteca popular*, *La semilla*, *La borri-ca*, *El iluso Cañizares*, *La canción de la gloria*, *Las buenas formas*, *La galita negra*, *La casa de la juerga*, *Maniobras militares*, *La noche del Pilar*, *El recluta*, en competencia ab el Tivoli; *Fiesta mayor*, *Tiquis-miquis*, y algunas altras, tan aviat nascudas com enterradas.

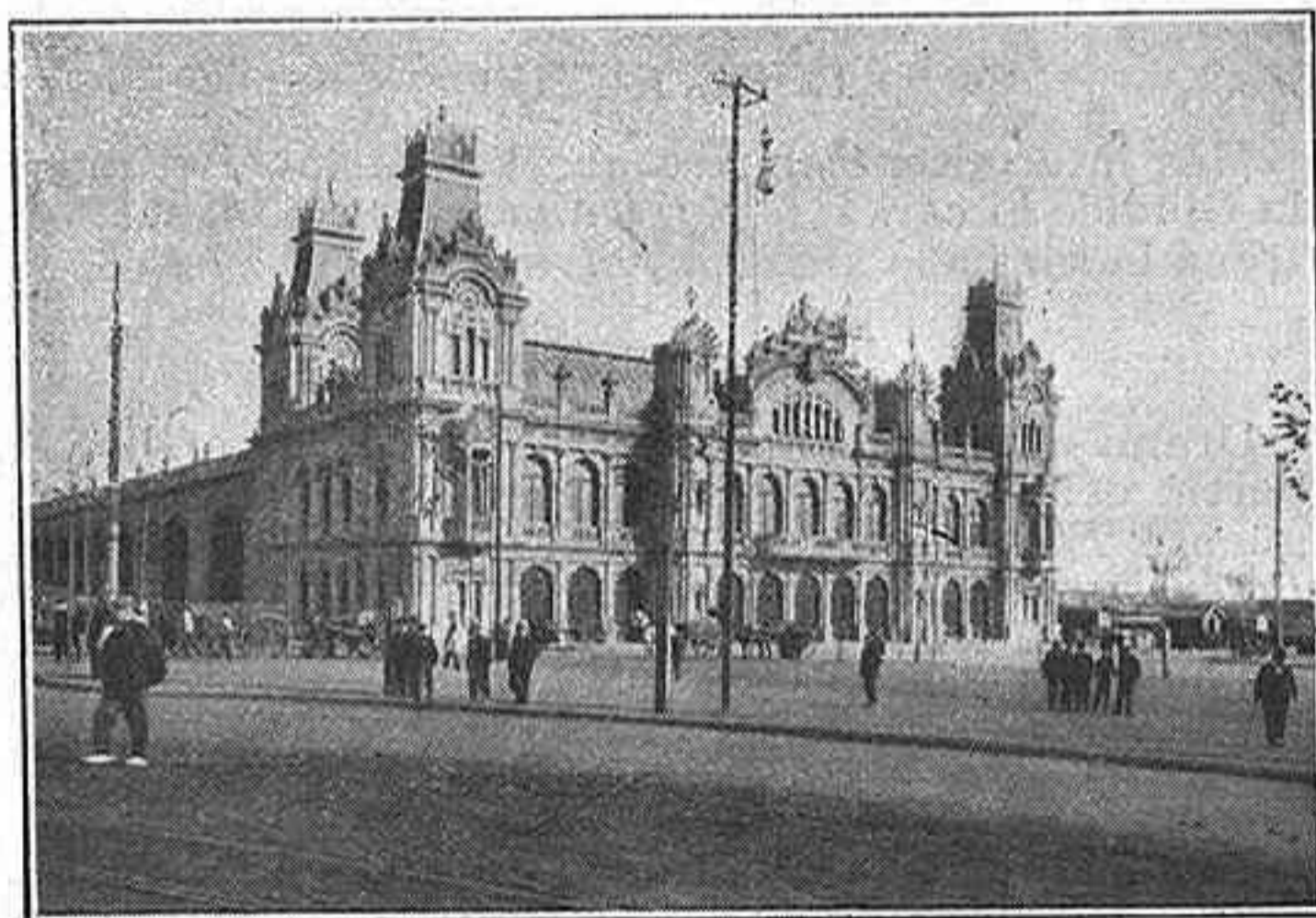
LA NOVEDAT DAVANT DEL OBJECTIU

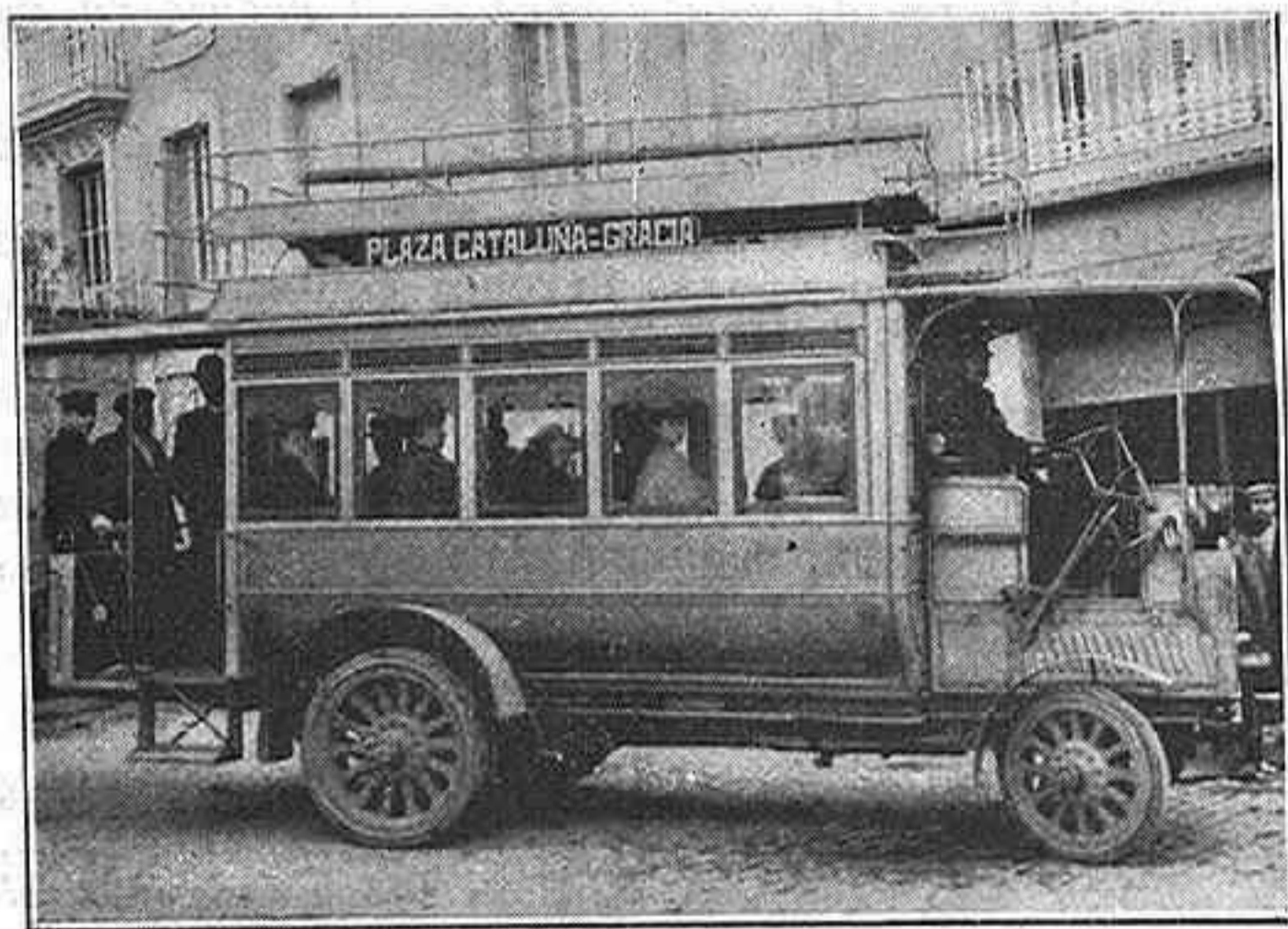
La «Casa del Pueblo».

Funicular de Vallvidrera.

Estació de viatgers (plassa de la Pau).

Omnibus-automóvil de «La Catalana».

BOSQUE

L' éxit de la temporada d' estiu sigué la representació en català de la *Bruniselda*, d' en Morera.

Y ara, imitant als actors,
diré en forma acostumada:
"Aquí da fin la reseña.
perdonad sus muchas faltas."

N. N. N.

BELLAS ARTS

Heus'aquí 'ls artistes principals que durant l' any han passat pel *Saló Parés*.

Retirada l' exhibició d' art decoratiu organitzada ab son acostumat acert per l' amo de la casa, ompliren el mes de janer en *Joan Brull* ab sos boscos de ninfes y sas xamosas nenas: la *Pepeta Teixidó* ab sas opulentes flors; en *Llaverias* ab una colecció de marines pintades á l' aquarela ab magistral habilitat; en *Lluís Masriera* ab obras conciensudas de género variat, entre las quals hi predominavan las de carácter decoratiu, y en *Joseph Berga y Boada* ab sas ben encertadas impresions olotinas.

En *Félix Mestres* inaugura 'l mes de febrer ab una espléndida colecció de retratos, algun d' ells al oli y 'ls altres al pastel, que cridaren extraordinariament l' atenció del públich. El segueixen: l' *Ivo Pasqual*: vigorosas impresions de paisatge.—En *J. Xiró*: fantasiós *panneau* decoratiu, *Fiat vita*, valent y original.—En *Casas de Valls*: pastels de insuperable factura.—En *Martinez Padilla*: paisatjes.—En *Bagaria*: caricatures, revelació de una gran originalitat.—En *Gargallo*: una serie de notables y desenfadadas esculturas.

Pel mars, en *Joaquím Vancells* fa admirar superbs paisatjes pirenenchs y de Sant Llorens del Munt, y la *Lluïsa Vidal* ab sas ben modeladas figuras; en *J. M.ª Tamburini* ab sas poéticas visions; en *Dionís Baixeras* ab sas castissas marines, y en *Nogués* ab sos paisatjes modernistas, precedeixen á n' en *Carlos Vázquez* que ompla tot el Saló ab un sens fi d' obras de tots els géneros y procediments, entre las quals destaca una gran tela destinada á la Exposició nacional, representant uns gitanos conduhits per una parella de mossos d' Esquadra en els encontorns de Barcelona.

En *Joseph Masriera*, á comensos d' abril, exhibeix un número considerable de paisatjes de Llevant y altres punts de Catalunya, magistralment interpretats, pagantnos aixís de un cop el llarch temps que 'ns havia tingut sense presentarnos cap obra. Darrera d' ell van compareixent en *Goitia*, dibuixos al carbó; en *Biosca*, dibuixos y pintura; en *Manuel Cusi*, figuras femeninas realsadas per ben buscats efectes de llum artificial; en *Laureá Barrau*, notabilíssimas notes de la Costa de Llevant; l' *Ivo Pasqual*, paisatjes; en *Tamburini*, sugestivas figuras ex-

huberants de idealitat; en *Joan Llimona*, diversos quadros, sentits y executats á la seva manera característica; en *Baixeras*, pintura decorativa; en *Riquer*, primorosos dibuixos; y en *Joseph Berga y Boada*, paisatjes de Olot.

La *Srta. Botet* ab una variada exhibició de treballs diversos; en *Melcior Domenge* ab algunas notas olotinas molt frescas, y l'arquitecte *Sagnier* ab son projecte del Temple, que s'está erigint al cim del Tibi dabo, omplenan el mes de maig.

Y tanca la temporada de primavera en *Pere Inglada*, el nostre estimat *Ida*, ab un devassall de dibuixos y apuntes, notes y capritxos que reflectan briosamente y ab una gran simplicitat de medis alguns dels aspectes de la vida parisenca. Aquesta exhibició sigué extraordinàriament celebrada.

Al octubre se renovan las exposicions senmanals. Alternativament ab en *Simonet*, qu' exhibeix ben acabats retratos; ab en *Joan Gonzalez*, autor de originals dibuixos, y en *Manuel Cusi* que no agota may el seu tema predilecte, dos artistes de una potencia extraordinaria fixan els dos grans successos del any. Un d'ells es en *Laurea Barrau*, que á forsa de constancia y sinceritat arriba á dominar la técnica de la llum y del color, presentant algunas obras tan ben vistas y tan notablement expressadas que li valen la consideració de mestre entre 'ls mestres.— L'altre es en *Joseph M.ª Sert*, autor del projecte de decoració de la Catedral de Vich, obra d'empenta, concebuda ab una gran potencia de imaginació y realisada dignament, ab una valentia extraordinaria. Els *panneaux* ja acabats, altres tot just bosquejats y 'ls dibuixos de alguns que han de completarlos sigueren admirats unànimement en el Saló Parés, com la labor de un artista de cos enter, destinat á deixar un nom gloriós en la Historia de la Pintura catalana.

Durant el mes de novembre exhibiren obras: *Ferrer y Pallejá*, retratos; *Enrich Serra*, una de sas emocionants lagunas pontinas; *Pepeta Nogué*, novel·la artista, diversos quadros que li prometen un bri-

llant esdevenir; *Lloveras*, montanyas y calas mallorquines; *Domenge*, paisatjes; *Ivo Pasqual*, vigorosas impresions del Montsant, y *Joan Baixas*, un gran aplech de quadros al oli y aquarelas representant paisatjes y figuras.

Pel desembre en *Marqués* exposa un quadro estudiat representant á *Sant Ramon de Penyafort*; y la *Sociedad artistico-literaria* ha realisat la seva exhibició colectiva anual, predominanthi las obras de Urgell pare y fill, Tolosa, Tamburini, Brull, Galwey, etc., etc. Al contemplarlas no cal preguntar de qui son: totes ostentan el segell personal de sos respectius autors.

—Podíam haver fet mes—me deya un dels consocis mes frants;—pero, fillet, tots els companys ens estém preparant pera concorre á la V Exposició internacional de la próxima primavera.

La qual (afegim nosaltres), á despit del cartell, que no té res de atractiu, promet ser un aconxeixement extraordinari.

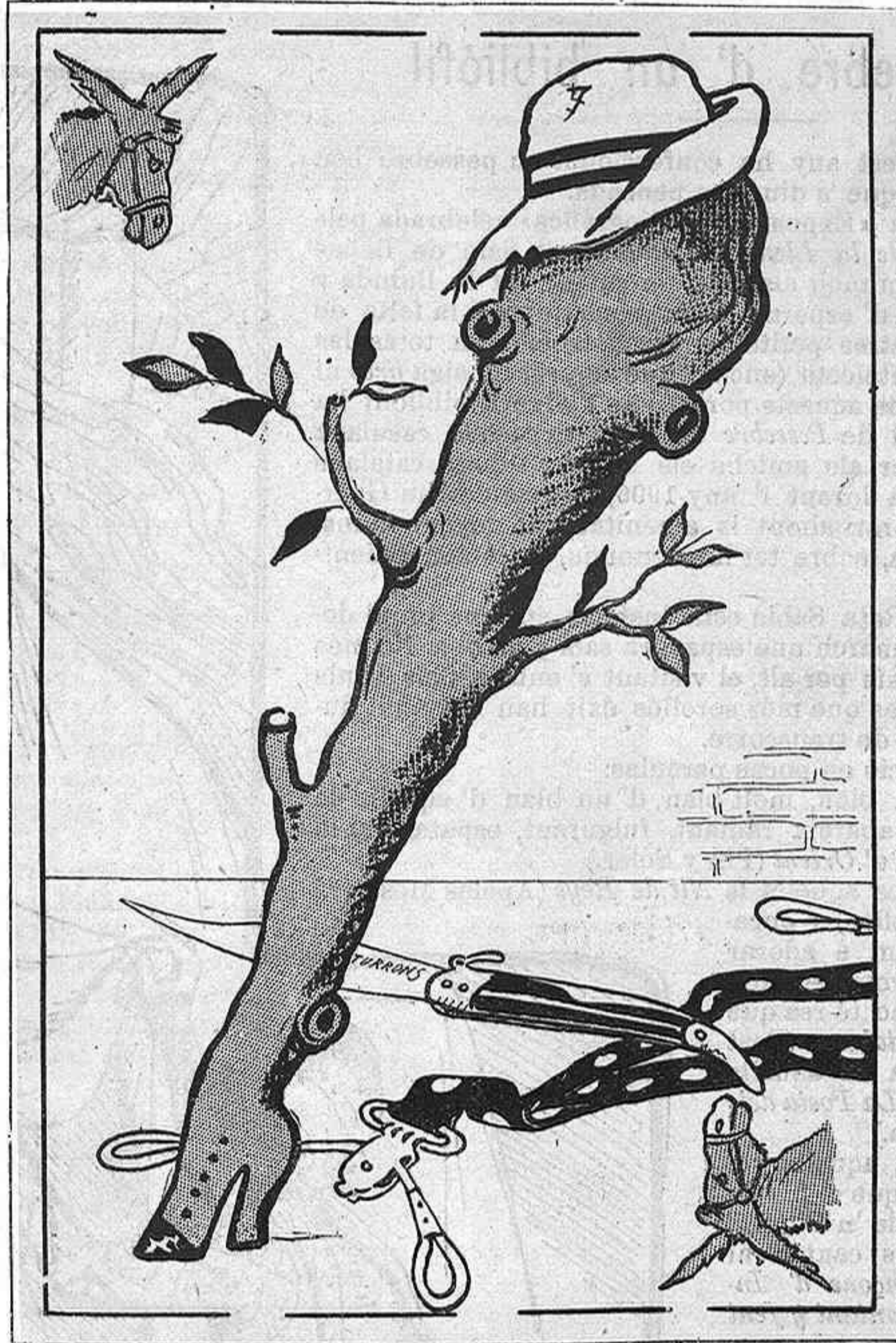
Apert del *Saló Parés*, el *Círcul Artístich* celebrá una notable exposició de obras dels seus socis, concorrenthi els pintors senyors Tamburini, Nonell, Gili Roig, Borrás Abella, Torrescasana, Sans Castañó, Torres Farell, Tolosa, Lorenzale, Ros y Güell, Ferrater, Víctor Masrera y altres; els escultors Montserrat, Gargallo, Atché, Campeny y 'ls germans Oslé que 's senyalaren per sas briosas condicions, y 'ls dibuixants Cidon,

Jimeno, Cardunets, Vallhonrat, Thorn y Casademunt.

El *Círcul artístich de Sant Lluch* organisá també una exhibició de dibuixos, notes y bocets en la qual hi figuraren obras diverses dels germans Llimona, de 'n Baixeras, del Antoni Utrillo, de 'n Llaverías, de 'n Baixas, de 'n Martín Jimeno y altres socis de la casa.

Ab la denominació de *Art jove*, alguns revolucionaris del pinzell ompliren algunas salas del *Ateneo*

EN EL JOCH DE LA POLÍTICA BARCELONINA

La carta que aquest any ha jugat més.

Barcelonés ab els seus treballs impresionistas. Aixís generalment se comensa per acabar després de una manera molt distinta.

En l'establiment del Sr. Hoyos (carrer de Santa Ana) s'han realitzat també algunes interessants exhibicions. D'ellas, sens dupte, se'n porta la palma la realitzada durant el mes de febrer per l'Enrich Galwey, un dels nostres paisatjistes mes justament admirats per la forsa de concentració que aplica als espectacles de la naturalesa.

Ab tot, l'art á Barcelona está passant una verdadera crisis. Se pinta molt y generalment se pinta bé... á pesar de lo qual cada día escassejan mes els compradors. Qualsevol diria que 'ls richs son pobres. Diners poden tenir; pero no tenen gust, y aquesta falta es una trista mostra de indigencia.

FRA JUNCOSA

El pessebre d' un bibliófil

En Rata Sabia aquest any ha confeccionat un pessebre ben original. Res,... alló que 's diu, una pensada.

Enterat de que la «Exposició Bibliográfica» celebrada pels homes del *Congrés de la Llengua Catalana* al Saló de Bellas Arts, per més que fou molt alabada, no va ser tot lo lluhida y concorreguda qu'era d'esperar, degut sens dupte á la falta de amenitat que 'ls nostres petits burgesos troban en totas las manifestacions del intelecte (encare que aquest no siga *grec ni antic*), enterat de tots aquests pormenors l'aixerit bibliófil ha organitzat ab el títul de *Pessebre* un'altra exposició casulana pera donar á conéixer als amichs els millors llibres catalans publicats á Barcelona durant l'any 1906, especie de Niu Guerrier ó Tupinamba literari ahont la amenitat que deyam, la instrucció y la economia, sobre tot la economia, vajin convenientment aparelladas.

El pessebre de 'n Rata Sabia está instalat en son propi domicili, servintli de march una espayosa sala y arcoba. No més passanthi els ulls, aixís per alt, el visitant s'entera dels títuls de las obras catalanas que més sorollós éxit han obtingut durant l'any que acaba de transcorre.

Aquí va la descripció en pocas paraulas:

Al fons de un cel blau, molt blau, d'un blau d'aquells de *Pati Blau* (Rusiñol), apareix radiant, fulgurant, espatarrant la esplendorosa estrella d'*Orient* (Pin y Soler.)

Com se comprén, es aquella la *Nit de Reys* (Apeles Mestres.)

Les Multituts (Casellas) s'encaminan dret á Betlem á adorar l'Infant, quin naixement en una establia ó cort, que no té res que veure ab las *Corts Catalanas* (Prat de la Riba) significa en aquells solemniais moments *La Posta dels Deus* (Wagner y Pena.)

¡Quina hermosura, aquella romeria, aquell *Aplech* que si fos de *Sonets* recordaria el de 'n Riquer! Els pastorets humils cantan al Jesuset tendres *Cançons d'Infants* (Freixas), y *Cantant y fent la... seva* (Aldavert) van transcorreguent plácidas las *Horacianas* (Costa y Llobera) d'aquella nit... *Sirena* (Apeles Mestres.)

A primer terme, y entre mitj d'unas estivas de suro... vegetal que simulan feixas d'*Arrels Mortes* (Puig y Ferreter), paisatge una mica *Trist*,... any i *Isolda* (Wagner) s'hi descubreix un florit... *Jordi Erin* (Burgas) en el que hi ressalta ab esplendorosa hermosura un magnífich y ufanós *Girasol* (Iglesias) que desafiant las glassadas d'aquella nit de hivern sembla que algú l'haji plantat allí *Fent Memoria* (J. V. Colomi

BARCELONA:—¿Qué fas aquí, Pitarra? ¿Que prens un bany de vapor?
PITARRA:—Menos mal si fos de vapor, ab el fret que fa! Lo qu'estic prenent es un bany de paciencia!

nas) del darrer *Estiu de Sant Martí* (Apeles Mes-tres.)

Figurettes de segadors y de pagesas aquí y allà, remats de bens y cabras *Furgant per tot arreu* (Aldavert); y bandades de *Garces* (Iglesias) voleyant entorn del colom que fa d' Esperit Sant.

La sana alegria 's pinta en els rostres dels romeus creyents; las parellas amorosas, románticas... pero no tant com els *Romántichs d' ara* (Enrich de Fuentes) exhalan perfums de *Jovenesa* (Oliva Brigdman) que 's translleixen clarament en els seus *Cants... a la Patria* (Guimerá). Els menuts jugan a la *salta-Miralta* (idem), y els que ja passen el *Primer Llibre... d' Ex libris* (Triadó) improvisan un *Teatre de Noys* (Rius Vidal) davant mateix de l' establí.

Al sant lloch del naixement de Jesús tothom hi acudeix rioler *Tart... arin* (Rusiñol) ó dejorn. La joya del poble es inmensa; tot son cants y ballaruga. Sembla talment com si l' espectador se trobés en *El País del Pler* (Ruyra.)

La Bona Gent (Rusiñol) d' aquelles terras porta ríchs presents a l' acte de l' Adoració del Niño; y *A la taleya* (Aldavert) de oferir valiosos donatius hi rivalisan els tres Reys en persona, sens dupte perque aquelles bonas obras resultin *Obres Completes* (Emili Vilanova.)

Quan s' adona del esclat d' entusiasme popular y d' aquell bé de Deu de presentallas,

al sortí al portal
la Verge María,
com es natural,
plora d' alegría.

Y a cada un dels amarchs *Singlots* (Pitarra) del seu plor maternal se redimeix un *Impenitent* (Ramón Vidales.)

Aixó y encare més s' observa en el pessebre del bibliófil amich: Escenas que son veritables *Clixés* (Escardot) de la vida senzilla d' aquells sants vehins de la immortal Judea.

Alguns oyents creuran que tot aixó son *Histories d' altres temps* (Miquel y Planas), que 'ns burlém d' ells, que 'ls tractém a tall de *L' Eloy* (Guimerá) ó com si fossin *Habitants de la Lluna* (Morató)... Pero aixó ho pensarán tan sols aquells que volen *Pilar Prim* (Oller); y tot aquell qui té *Lo geni catalá* (Falp) no s' ha de pendre las cosas tant a la valenta ni pel cantó que creman...

Es senzillament alló que havém dit. Veyent aquest pessebre ó sentintne la seva descripció, el més llech en cosas de bibliografía s' entera de las principals novetats literarias aparescudas durant el passat any de gracia... ó de poca gracia que 's nomená 1906.

Y aixó y res més que aixó era lo que volía demostrar al llegidor amable son servidor humilíssim

RATA SABIA

FETXAS MEMORABLES

DEL ANY 1906

(Extretas del *Dietari íntim* d' en Camilito Saragatona)

JANER

1.—Al ball donat per la Comptesa de Valdavia la Pepita Ruiz m' ha apretat la má catorze vegadas, girant els ulls en blanch. Induptionablement l' he fletxada. ¡Pobreta!

12.—*Mlle. Jouissante* del *Petit Eden* m' ha concedit

ELS ARBRES DE LA RAMBLA

El que no 'l matan es mor de fástich. Aquí sí que pot ben dirse alló de «fin de una raza.»

NEVADAS DE PRIMAVERA

¿Néu pel Maig y Juny?... ¿Volén dir que no era la Primavera qu' espolsava els seus fruyters?

un *rendez-vous*, preferintme als vintisset rivals que me la disputavan.

26.—He obsequiat a *Mlle. Jouissante* ab una excursió a ca 'l Anguilero que l' ha satisfeta extraordinariament, haventnos divertit molt.

28.—Vaig a casa de *Mlle. Jouissante* y li regalo una polsera d' or ab cinch brillants y sis rubís d' una forma elegantíssima. Al anarme 'n, *Marthe*, la *servante*, m' ha clavat una mirada incendiaria. No puch estar queixós de la meva bona estrella.

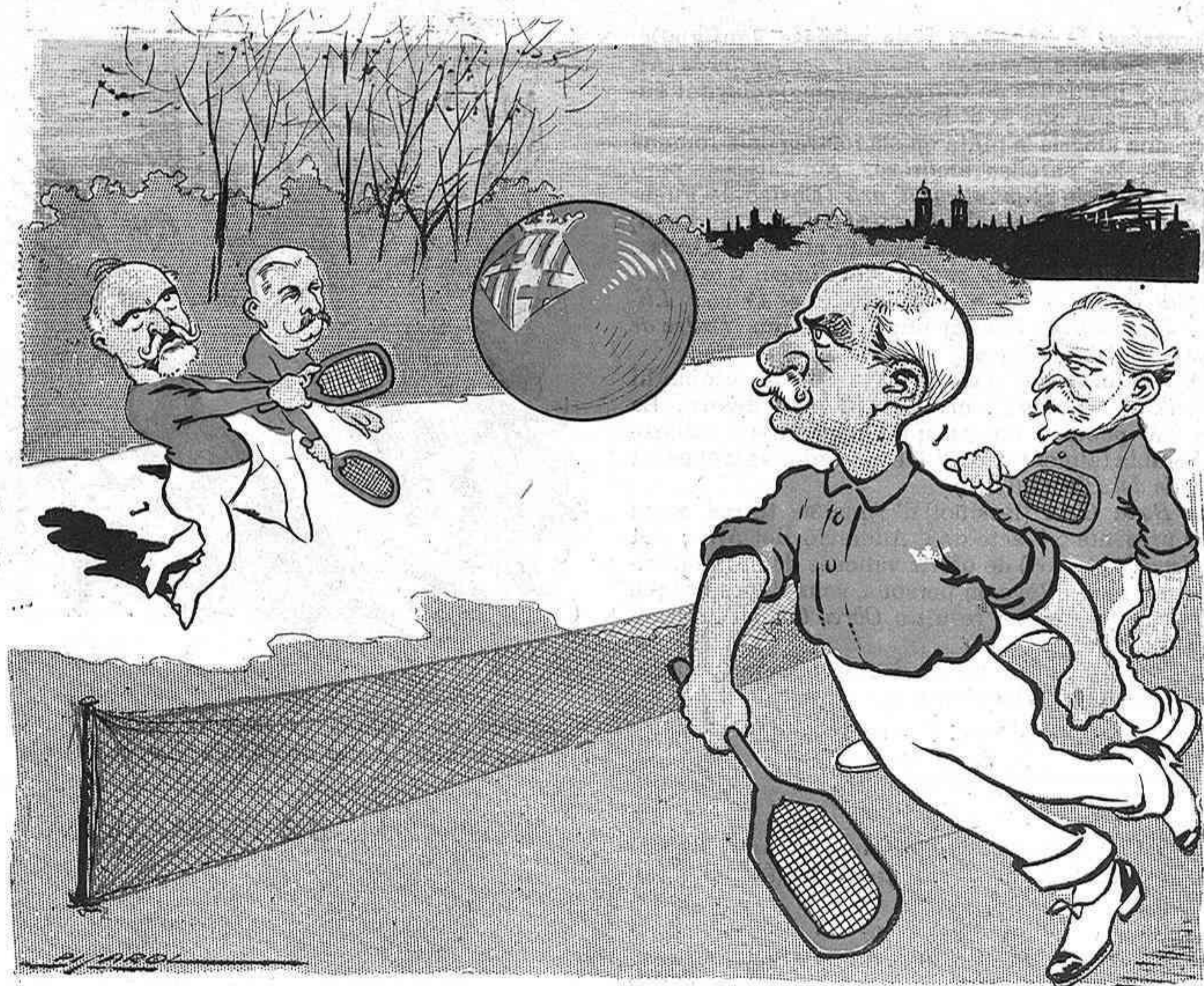
FEBRER

12.—Al *Círculo Sport* perdo 10,000 pessetas. May m' havían mossegat tant. Demá fará la pau.

13.—Avuy me 'n han netejat 15,000. Probarém demá.

14.—Aquest vespre me 'n han ensopit 25,000. Vista la mala estrugancia canviarém de vici.

LA PILOTA DE L' ARCALDÍA

Ara aquést la llensa,
ara aquéll la té...

(Per xó, amichs caríssims,
marxa tot tan bé.)

25.—Se m' ha declarat la hermosa viuda de Molinjo. Ara m' explico la meva pega al joch: *desgraciado en el juego, etc.*

27.—Per fi he rendit la virtut de la Rosina, la modisteta més caya dels barris de Arrabal. ¡Que n' estava de mona vestida de bebé! La festa de la máscara m' ha costat un bon sopar, un vestit de seda y la promesa d' un pis. Apuntémnosne un' altra.

28.—Primer día de Quaresma. Com á Vis-president de la "Cohorte angélica de la Reina de los Cielos," he degut assistir á la reunió anyal. A l' hora de la capta he depositat 100 pessetas á la bacina, pera atendre als gastos de la *Sección de Moralización y propaganda.*

MARS

6.—He firmat la venda de las fincas de Poboleda.

8.—Al concert de Casa la Senyora de Castuera la Pepita m' ha fet un petó. Crech que ho ha vist la Clotilde Nogales. Si ho conta á la baronesa del Farallón se morirá de celos.

ABRIL

3.—Sort que s' acaba la Quaresma. La aristocracia dorm tot aquest temps y no 'm queda mes remey que divertir-me al *Casino*, pero es un remey car. Ja hi porto llensadas unas quantas centas pessetas. ¡Es traidora la ruleta!

20.—Gran recepció á casa D.ª Inés de Silleiro. ¡Bona pell y galán *jamona!* Es cosa feta: ¡peix al covel! Ja m' ha dit que 'l 26 surt el marit cap á Andalusia.

30.—¡Que ben conservada está la de Silleiro! ¡Y que n' es de... despreocupada!

MAIG

12.—A ca 'l notari Camarassa he venut la Masía de Torreblanca. ¡Ja 'ls masovers no 'm robarán ab el cinisme que ho feyan!

24.—La Pepita m' estima de tot cor. ¡Quína ocasió avuy si la seva mamá no torna tan aviat! La cambrera m' ha protegit la retirada. Deu li pagui.

JUNY

6.—Avuy la meva raspa ha rebut la primera llissó d' amor. ¡Dos horas ben aprofitadas! Se fá estimar de debó la Cecilia.

9.—¡Altra vegada la de Silleiro! Hauré de renyirhi; no 'm deixa ni á sol ni á sombra.

15.—La *Marthe* ha vingut á participarme que *Mlle. Jouissante* ha fugit ab el mestre de ball. Felis viatge... y felis rato el que m' ha proporcionat la *Marthe*.

18.—La baronesa del Farallón segueix celosa. Sols jo sé lo que m' ha costat deixar-la satisfeta.

24.—*Noche-buena* de Sant Joan. Juerga al Tibidabo.

28.—Verbena de Sant Pere. Juerga á la Mina.

30.—No 'm recordava del *préstamo* del escanya-pobres Sr. Arroyo. ¡Y cóm estreny el condemnat!

JULIOL

2.—Una *vestal* m' ha cridat:—¡*Hermoso!* No he pogut resistir la tentació. Estém á una altura termométrica que tot ho justifica.

21.—¡Jo hagués cregut l' adagil Pe 'l juliol, ni dona ni caragol.

AGOST

4.—Decididament vaig á restablirme á Argentoná.

Allí veuré á la Pepita Ruíz y á la Sra. de Peñalba que 'm sembla no es pas inexpugnable.

7.—La de Peñalba s' va ablanint. Avant y fora.

19.—La de Peñalba s' ha rendit: cantém victoria. Aixís hagués vensut al seu marit que juga al monte ab una sort indecent.

25.—Hipoteco la casa del Consell de Cent. Me sembla que ha estat una ganga.

SEPTEMBRE

2.—La Pepita 's mostra esquiva; deu saber las mevas truhanerías. Ara penso que á Argentona va dirme una cosa:—*Si no posas seny, no 'ns podrém casar.* ¡Celos, celos, celos!

16.—S' ha embarcat cap al Extranjer el depositari dels meus valors. ¡M' ha reventat!

29.—Ni en Peñalba, ni en Farallón, ni 'l Compte de Valdavía volen deixarme mil duros á fiar. Aixó va mal.

OCTUBRE

5.—He trobat á la modisteta del ball de máscaras. Te un fulano que la protegeix. Hem anat al Cap-del-ríu, pagant ella. ¡Com cambian els temps!

19.—Gran pluja d'acreedors. Tothom crida com si tinguessin rahó. M' han escorxat de viu en viu y encare m' omplen d'injurias. Fins m' amenassan ab el jutjat.

LA PRESÓ CELULAR

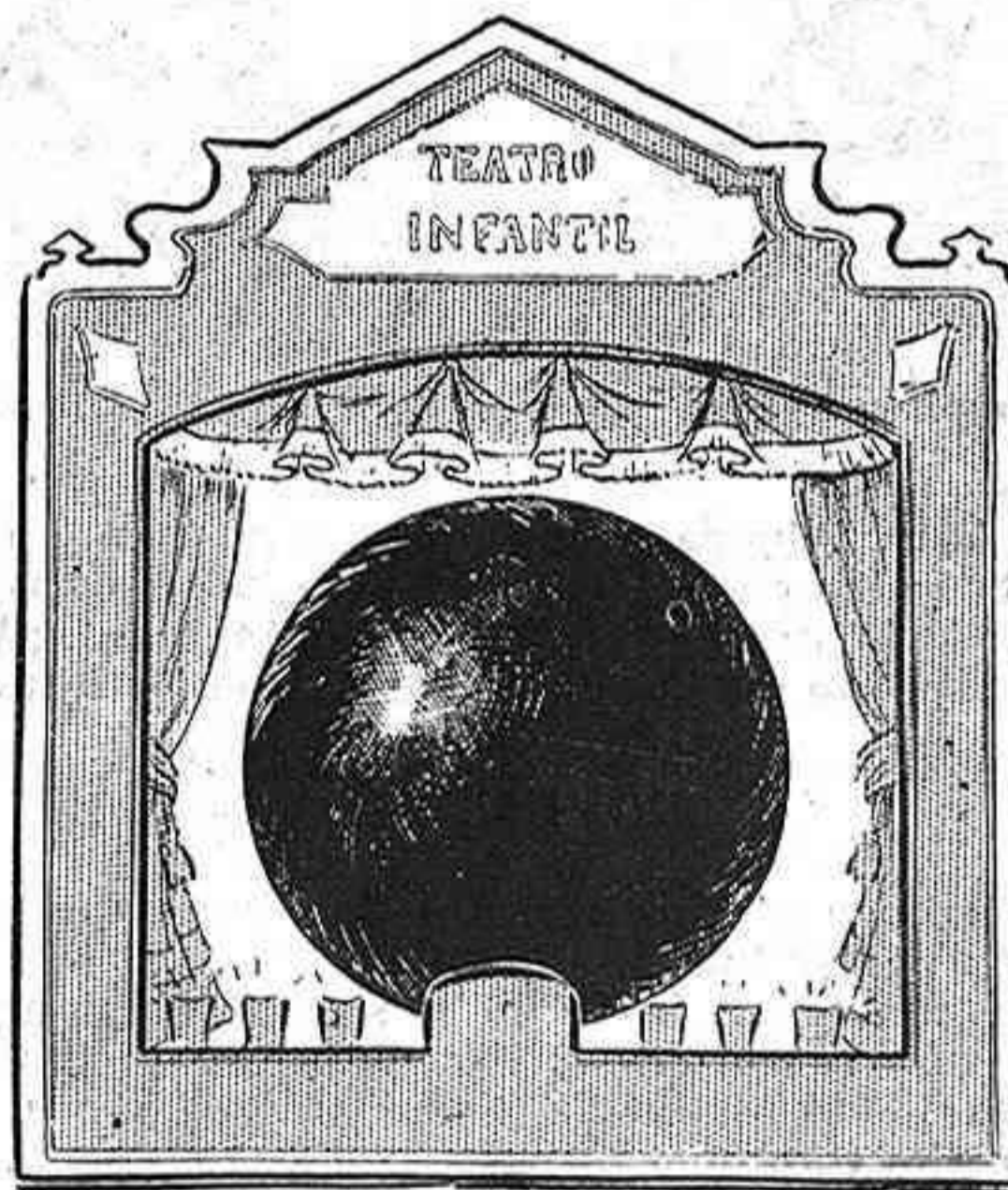

Conseqüencia natural del continuo ingrés de periodistas.

EN EL TEATRO DE DON ALEJANDRO

—¡Ah!—Quan el teló s' aixequi, iquin espectacle 's veurál

Y total era una bola, ipero una bola hasta allál

CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

Antoni M. Alcover

Teodoro Llorente

A. Bonilla San Martín

Miquel Costa y Llobera

A. Guarneiro

N. Blazy

Pere Vidal

J. Foulché Delbosch

Joan Palomba

Pompeu Fabra

Dr. Saroihanday

Esteve Casaponce

Amadeu Pagés

A. Ciuffo (R. Clavellet)

Juli Delpont

Joseph Calmette

22.—Avuy s' ha casat la Pepita, aquella noya d' angelical candor y que mentres he tingut quartos m' ha estimat ablocura, encare que platónicament. ¡Aquesta desilusió no me la esperava! Al menos tant aviat.

NOVEMBRE

3.—La cosa s' embruta. Un dels meus acreedors m' ha clavut un fart de llenya.

10.—L' aristocràcia ja no 'm saluda, els companys de la "Cohorte angélica", varen dar-me de baixa, el propietari está á punt de fer-me el llensament y á la fonda no 'm fían.

DESEMBRE

4.—Avuy per primera vegada en la meva vida he

passat el día ab un llonguet y cinch céntims de café ab llet. No puch continuar d' aquesta manera.

7.—Desde que van treurem del pis que dormía á la *cochera* de casa d' un amich compassiu. Passava las nits dins de la berlina. En aquesta fetxa s' ha descubert tot. El pare del amich m' ha donat deu duros y ordre de no tornarhi més. ¡May menos!

12.—Poso l' últim duro á la Lotería de Nadal. ¿Som ó no som espanyols?

20.—Vigilia de Sant Tomás. Un cop d' audacia. Me presento á casa la de Silleiro. S' enterneix y m' enterneixo. Recordém las nostras aventuras y 'm promet una bona picossada.

23.—Ultima sessió d' amor. Olvidant que vaig com un trineraire la Silleiro 'm demostra irrefutablement el seu carinyo. M' entrega diners. ¡Benehida siga!

27.—¡Ni un reintegro! Al altre mon probaré fortuna.

31.—(A bordo del *Cagliari*).
 ¡Adeussiau per sempre usurers, hipócritas, jugadors, flavias, ex-companys y ex-amigas que m' heu robat els diners, la salut y las il·lusions! Desde Méxich á la Argentina 'm queda molt camp per corre. Al any nou treballaré, ja que fins ara no he sapigut qué cosa era.

Pe'l trasllat

XAVIER ALEMANY

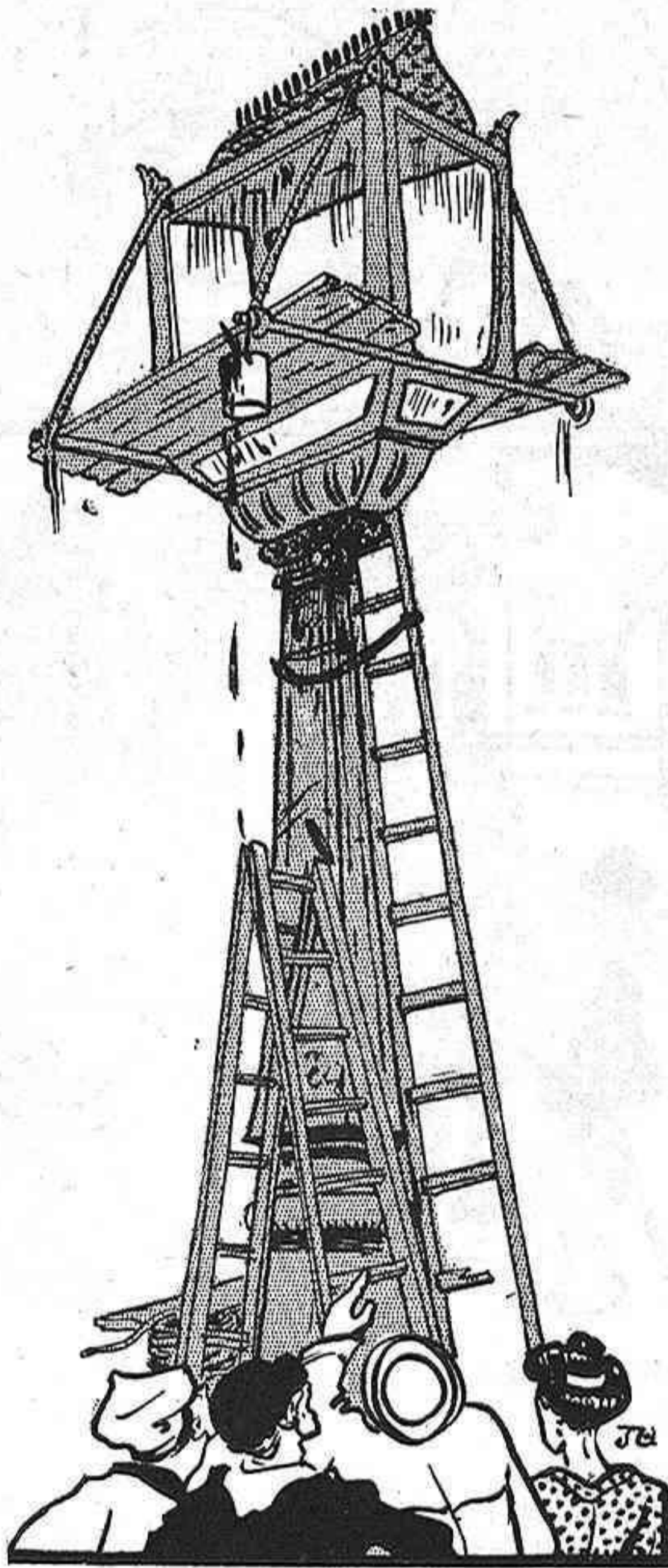
LA VIDA POLÍTICA

Conseqüència dels fets del 25 de novembre de 1905 fou la suspensió de las garantías constitucionals á Barcelona y sa provincia y la presentació del projecte de Lley de Jurisdiccions. Davant de aquestas amenassas se redressá l' esperit del poble catalá, y quedá de fet establerta la *Solidaritat catalana*, qual primer acte fou el *meeting de Girona* (11 de febrer). Allí 's trobaren conjuntats per primera volta poderosos elements de oposició que sempre s' havian combatut, proclamant á una y ab gran entussiasme la necessitat de sortir á la defensa de la llibertat política amenassada y de la terra catalana, contra la qual el govern de Madrid maquinava desencadenar las més sanyudas persecucions.

Aquell moviment de tot un poble infundí una forsa extraordinaria als representants del país qu' en el Parlament combateren l' odiat projecte de Lley, conculcador de las més preuhadas llibertats democráticas. Las minorías republicanas del Senat y del Congrés, atentas á las inspiracions de D. Nicolau Salmerón, feren seva la causa de Catalunya, y ab l' ajuda dels elements tradicionalistas y de alguns representants solts de altres partits, y ab la cooperació eficás dels diputats regionalistas bateren el

UN MONUMENT NOTABLE

(AL PLA DE LA BOQUERÍA)

—¡Aaaaaaah!...

coure de ferm, realisant una campanya gloriosíssima, que retrunyía ab accents de caldejat entussiasme en el cor del poble catalá. Per primera volta 's revelava á Espanya, nació somorta y decandida, la eficacia regeneradora de una compenetració viva entre 'l poble y sos dignes representants. El gran exemple donat per Catalunya era senyalat arreu com un lluminar de alentadoras esperansas: tothom reconeixía que sols secundantlo podía trobar Espanya la seva salvació definitiva.

Els poderosos arguments aduhits en contra del projecte, quedavan incontestats. Sobre 'l govern y la seva majoría semblava pesar una especie de coacció externa irresistible, la qual els obligava á parlar y obrar á contra convicció. ¡Quánta miseria y cobardía! ¿Cóm conciliar la naturalesa restrictiva y tiránica de la Lley de Jurisdiccions ab sa qualitat de lliberals y de demócratas? Be pot assegurar-se que sa temeraria persistencia en sostenirla, encare que molt atenuada, per efecte de algunas esmenas oportunament admesas, equivalgué per ells á un suicidi. Desde allavoras, com si haguessin descarrilat, topan per las parets dels desmonts ó 's despenyan pels terraplens en contínuas crisis, reveladoras de sa creixent irremediable impotencia.

* * *

En cambi, *Solidaritat catalana* apareix cada día més forta, més serena y convensuada de la seva prepotencia. Ca-

lía fer una demostració del entussiasme de que está animada, y realisá las Festas del Homenatge (20 á 23 de maig) que foren l' admiració del món enter. May s' ha vist á un poble tan unit, en un sentiment y en una idea, ni que dongués una proba d' educació cívica tan admirable en l' exercici dels seus

Domingo Rectó
 Director de *La Campana*

Lluís Manau
 Orador regionalista

Constantí Brasa
 Jefe del Cos de Policía

UN ESTABLIMENT QUE CADA MES HA FET L' AGOST

Congressistas, lerrouxistas,
solidaris, diputats,

ebanistas, colomistas...
is' ha treballat aquest any!

drets. El grandíós espectacle de aquells dies quedarà inscrit en las pàgines més gloriosas dels anals de Catalunya.

Qualsevol govern previsor l' hauria honrat apesantse á fer la pau ab un poble tan digne de totas las llibertats, esquinsant en mil bossins una lley odiosa que Catalunya no se la mereix. No obraren aixís els nostres governants: al contrari. La Lley sigué aplicada ab desusat rigor. Per fallo dels Tribunals de guerra ingressaren en la presó el Director de *La Campana de Gracia*, inculpat per la publicació de un article del Sr. Junoy, ab tot y reclamar el digne diputat per Barcelona la responsabilitat del

... Sr. Manau, á qui un sol ceptes vertits en el meesat y tothom qui fou prepronunciat. També sigude alguns telégramas que ació; pero els acusats se e la pena, refugiantse en

de aquests fets lamentamitat. Enfrenant els im... haurían pogut portar lictes, esperá produhir egal y ocasió oportuna. orsts, y considerant que t devía donar compte sá (21 de octubre) el

grandíós *Aplech de la Protesta*. Uns 30,000 homes ompliren de gom á gom l' ample recinte de las Arenas, pera demanar la derogació de la Lley de Jurisdiccions y la concessió de una amplia y generosa amnistía. Alguns insensats que tractaren de pertorbar un acte tan grandíós, ne sortiren sériament escarmentats.

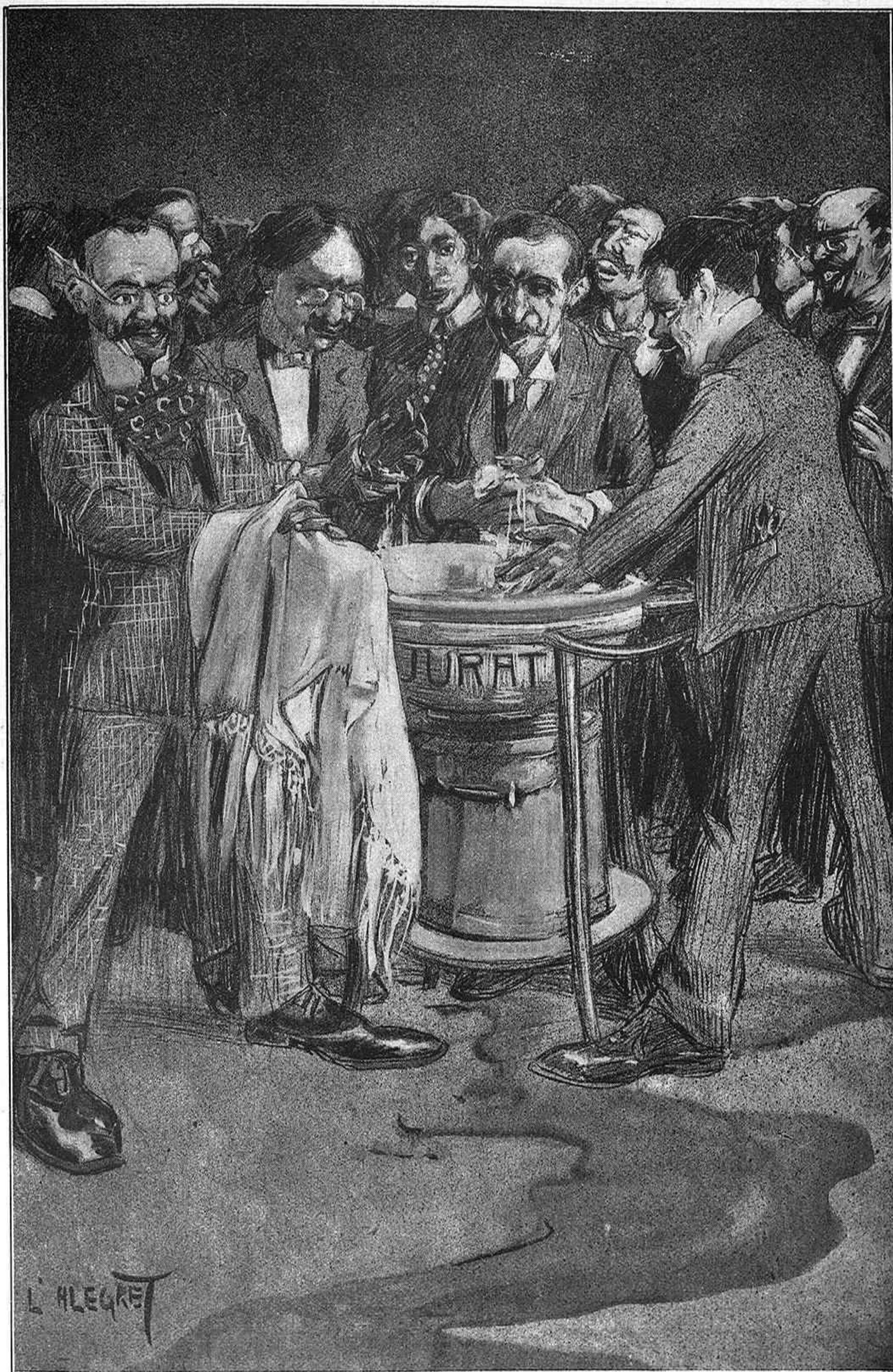
Y els nostres representants del Congrés, al afrontar virilment al govern en nom de Catalunya, lograren arrancarli la promesa de la concessió de l' amnistía.

*
*
*

La política catalana ha girat durant tot l' any en torn de la *Solidaritat*. Del catalanisme, que en lo relatiu á forma de govern y demés qüestions polítiques activas se mantenía en una ambigüetat poch franca, se n' han destacat numerosos y valiosos elements, declarantse francament republicans. Las solucions republicanas, avants miradas ab rezel, han guanyat adeptes y simpatías en las classes neutras. Els partits monárquichs han quedat en quadro. Dos voltas ha passat en Maura per Barcelona, y aquell home que á l' any 1904 arrastrava darrera seu masses conservadoras y clericals imponents, enguany ha pogut contar ab els dits de las mans els partidaris que l' anaren á rebre y l' acompanyaren en la seva espantosa soletat.

Quan era hora de organisar las considerables for-

LLIMPIESA GENERAL

Els periodistas encausats, després del veredict del Jurat. ¡Tots nés!

FIGURAS ARTÍSTICAS

Margherita Beltramo

El Mtre. Pahissa

Tina di Lorenzo

El violinista Massiá

Novelli

sas afectas á la República que posá en peu la *Solidaritat*, una part del partit de la Unió Republicana, sugestionada per l' agitador Lerroux, va alsarse en contra de aquell salvador moviment. La *Solidaritat* s' ha vist combatuda ab armas de mala lley, ab la befa, l' escarni y l' insult; més de una vegada ab las amenassas y las vías de fet; pero clarament s' ha

posat en evidencia que aqueixas armas se tornan sempre contra 'ls mateixos que las esgrimeixen. Aixís molts dels que en un principi estavan lamentablement obcecats han obert els ulls á la rahó, comprenent que 'l joch del Sr. Lerroux únicament afavoria á las oligarquías monárquicas, y l' ídol, el sugestionador de las masses populars, el que somiava encadenarlas al arbitre del seu poder personal, el que s' havia atrevit á minar la jefatura indiscutible de un prestigi tan universal com el del Sr. Salmerón, després de sembrar la perturbació y el desgabell en el camp de la Unió Republicana, vejentse encalsat, hostilitat, anorreat, davant del poderós moviment de *Solidaritat*, prengué la resolució de al-

sar el seu domicili de Barcelona, trasladantlo á Madrid.

No per aixó 's creu que haja desistit de donar la última batalla. Aquesta tindrà efecte en las més próximas eleccions generals. Quan els ciutadans siguin cridats als comicis, se veurá lo que pot y lo que val la unió de tot un poble.

P. K.

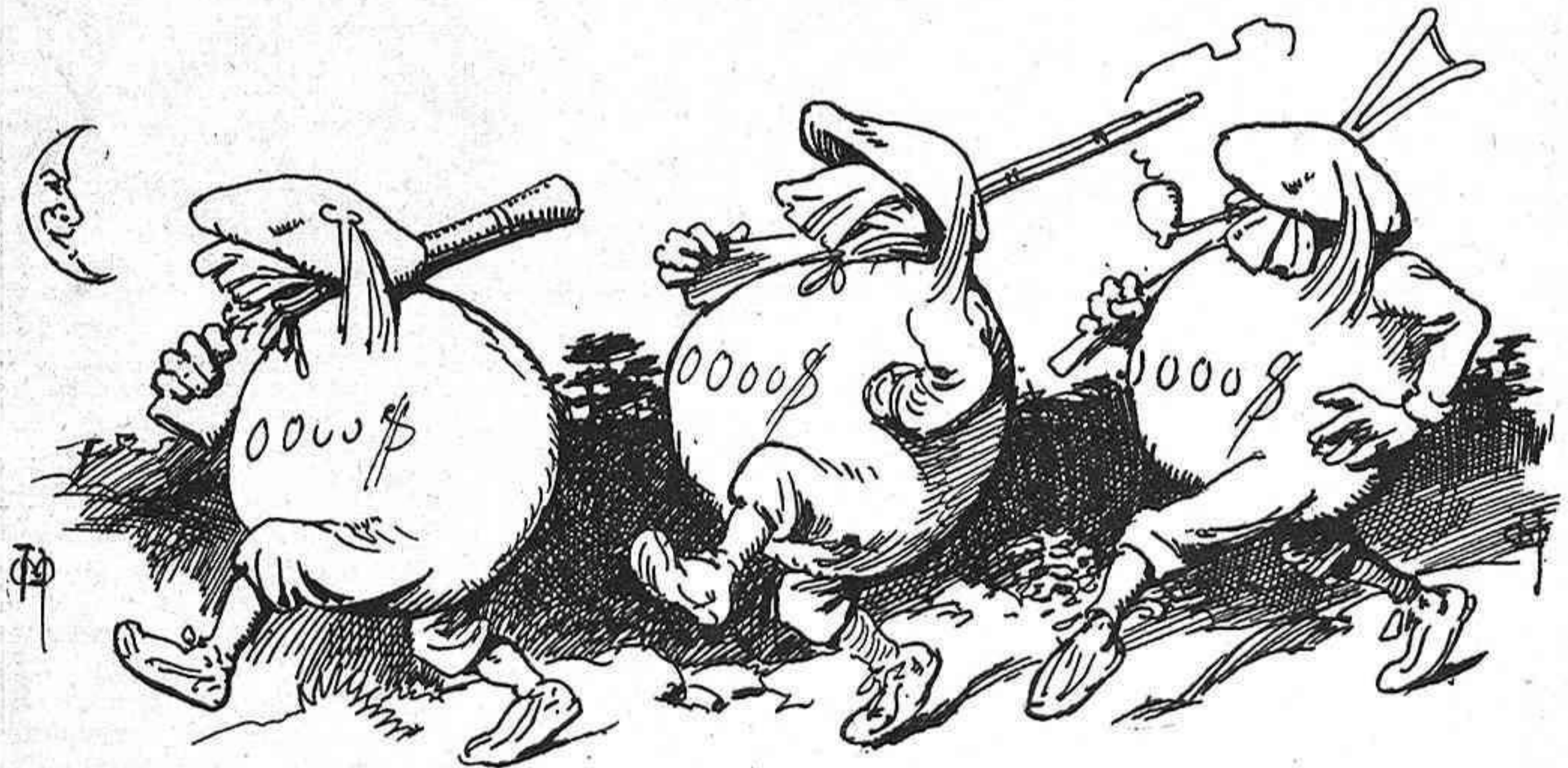
Paderewsky

Anécdotas del any

Un dels difunts (no diré quí es) molt conegut á Barcelona entre 'ls botiguers establerts en una de las vías principals, feya temps que havia perdut la rahó, pero no la tranquilitat, el bon humor y la franquesa.

Aquestas condicions simpáticas las conservá fins á l' hora de la mort.

TAMPOCH ENGUANY HA FALTAT LA SEVA PARTIDETA CARLO-BURSÁTIL

¿A quant els cambis?

Un dia que anava á passeig donant el bras á una dama, una familia amiga 'l deturá, y ell ab la mes adorable de las inconciencias els hi digué:

—Tinch l' honor de presentals'hi á la meva querida.

Particularitats de un altre difunt del any. Tampoch els hi diré 'l nom, encare que temo que l' endavinarán fácilmente.

En plena época del caciquisme y algun temps avants d' efectuar-se l' agregació á Barcelona dels pobles del Plá, lográ empunyar repetidas voltas la vara de arcalde de una populosa vila.

Home d' escassa instrucció, pero espavilat com ell sol, com á bon fill de una comarca catalana, respecte de la qual diuhen que si tiran en l' ayre un duro no arriba á terra, no faltant may qui 'l copsi, ell com arcalde s' aplicá á fer la felicitat del poble que regia, sense olvidar la seva propia.

Y al efecte, no deixava robar. Els regidors poch escrupulosos tenían en ell un enemich implacable. Pero aixó sí: á n' ell que no li diguessin res. Ell era l' amo y com á tal solía dir:

—Aquesta vila es una vaca, que no té més que una mamella, y aquesta la vull per mí.

•••

Una tarde va entrar á la Secretaria.

—Ola, Sr. Secretari, ¿qué tal, cóm está de feyna?

—No 'n falta may, Sr. Arcalde.

—Pero ¿no podria deixar-la per un' altra hora y venirse'n á donar un tom ab mí?

—Ja sab qu' estich sempre á las sevas ordres.

—Donchs aném y xerrarem un rato.

Sortiren els dos, y xano-xano, y parlant de mil cosas s' encaminaren á Barcelona, anant á fer cap á

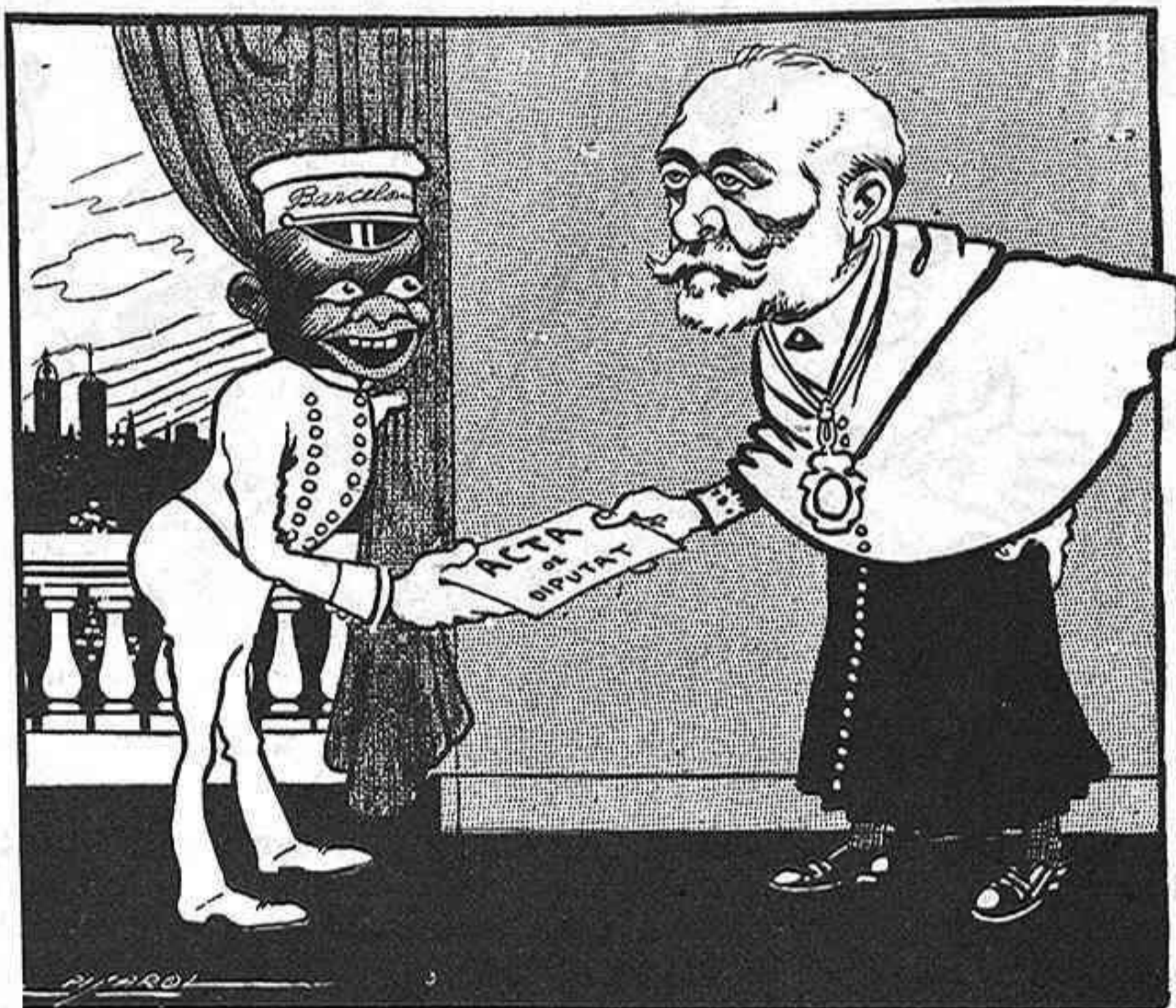
MARAVELLÓS DESCUBRIMENT

REALISAT PEL COLÓN DE LA UNIVERSITAT DE SALAMANCA

Solcant atrevit l' ona en alas del llebeig que l' impelia, vingué Unamuno un día y molt serio exclamá: —Aixó... es Barcelona!

UN QUE FA MUTIS

—Té, noy, dona aixó á la Pubilla, y dígalí que li torno per que no sé qué ferne.

la Plassa del Angel. Al embocar l' Argentería, l' arcalde invitá al secretari á entrar ab ell á una de las joyerías mes acreditadas. Un cop allí demaná un anell ab un solitari.—Que sigui bó; de lo millor que tinguin.—

N' hi mostraren alguns, dihentli 'ls preus, que anavan de 500 duros en avall. Se decidí per un que 'n valia 300.

—¿Qué li sembla, Sr. Secretari?

—Magnífich!

—Donchs bé, ja qu' es del seu gust—digué dirigitse al amo del establiment—l' envían ab un bon estoig y la factura á casa del senyor: ell l' abonará. Jo soch l' arcalde de X, y com demá es el meu sant, els empleats del *Municipi* (no sabia dir *municipi*) volen ferme aquest obsequi. ¿No es aixís, Sr. Secretari?

El Sr. Secretari respongué afirmativament. ¿Qué havia de fer l' infelís? Y desde alashoras un dels dits de la má dreta del arcalde destellava enlluhernadoras resplandors de moralitat.

Sería curiós que un fonógrafo recullís tot lo que 's diu davant de la capritxosa casa del Sr. Batlló, Passeig de Gracia, número 41, ideada y construhida pel senyor Gaudi.

Un metje, fixantse en algunas de las oberturas que tenen forma de barras humanas, y en varias columnetas dels balcóns que semblan òssos de mort articulats:

—Es un modelo de anatomía arquitectónica.

Un sastre reparant que las masas de la construcció preponderan sobre 'l costat esquert del edifici:

AUCELLS DE PAS Ó TRES VISITAS... DE METGE

El fill de D. Carlos.

L' atlot.

El conde de Rom...ete.

—Al igual que 'ls pantalóns, aquesta casa carrega á la esquerra.

Un honrat ciudadá, molt subjecte á las impresi6ns nerviosas:

—Es la casa dels badalls.

Y obrint la boca y senyántsela:

—Téee... ja me l' ha encomenat.

Y afegia:

—Recordo encare de quan era noy las forcas del Conde d' España que s' aixecavan en la Esplanada de la Ciutadela. Avuy no hi ha á Barcelona altras forcas que las artísticas que s' han colocat al Passeig de Gracia pera penjarhi la llum eléctrica.

Un assistent á l' animada *Garden-Party*, donada en el Parch Güell en honor dels Congressistas de la Llengua catalana, exclamá:

—Tant mateix resulta ben original donar una festa tan animada en una Necrópolis.

Una de las vegadas qu' en Maura passá per Barcelona de regrés de l' illa de Mallorca, ahont havia estiuhejat, alguns dels seus escassos correligionaris l' invitaren á visitar el *Círcul conservador*.

L' *Amo Toni* va respondre:

—Dispensin; pero aquests Centres no's poden visitar sino en una fetxa determinada del any: *el día de difunts*.

—Mentres se calava foch á un estanch del carrer de Quintana, deya un curiós:

—Aixó mes que un incendi es un anunci.

—Anunci de qué?—li preguntaren.

—Senzillament, un anunci de que 'l tabaco que s' expen en aqueix estanch es combustible.

A propósit de la visita del Comte de Romanones á la capital de Catalunya, digué un polítich solidari:

—¡Quant enganyat va aquest home al dir que ha vingut á estudiarnos!... Aquí no apendrà res. En cambi, á n' ell, á Catalunya 'l tenim ben estudiat. No hi ha un sol catalá que no sápigas de quin peu coixeja.

Per explicar la transformació que s' ha operat á Barcelona, deya un ciudadá d' edat avansada:

—Avants no venia un foraster á Barcelona que no l' acompanyessin á veure 'l negre de la Riba: avuy es necessari portarlo al Tibi-dabo.

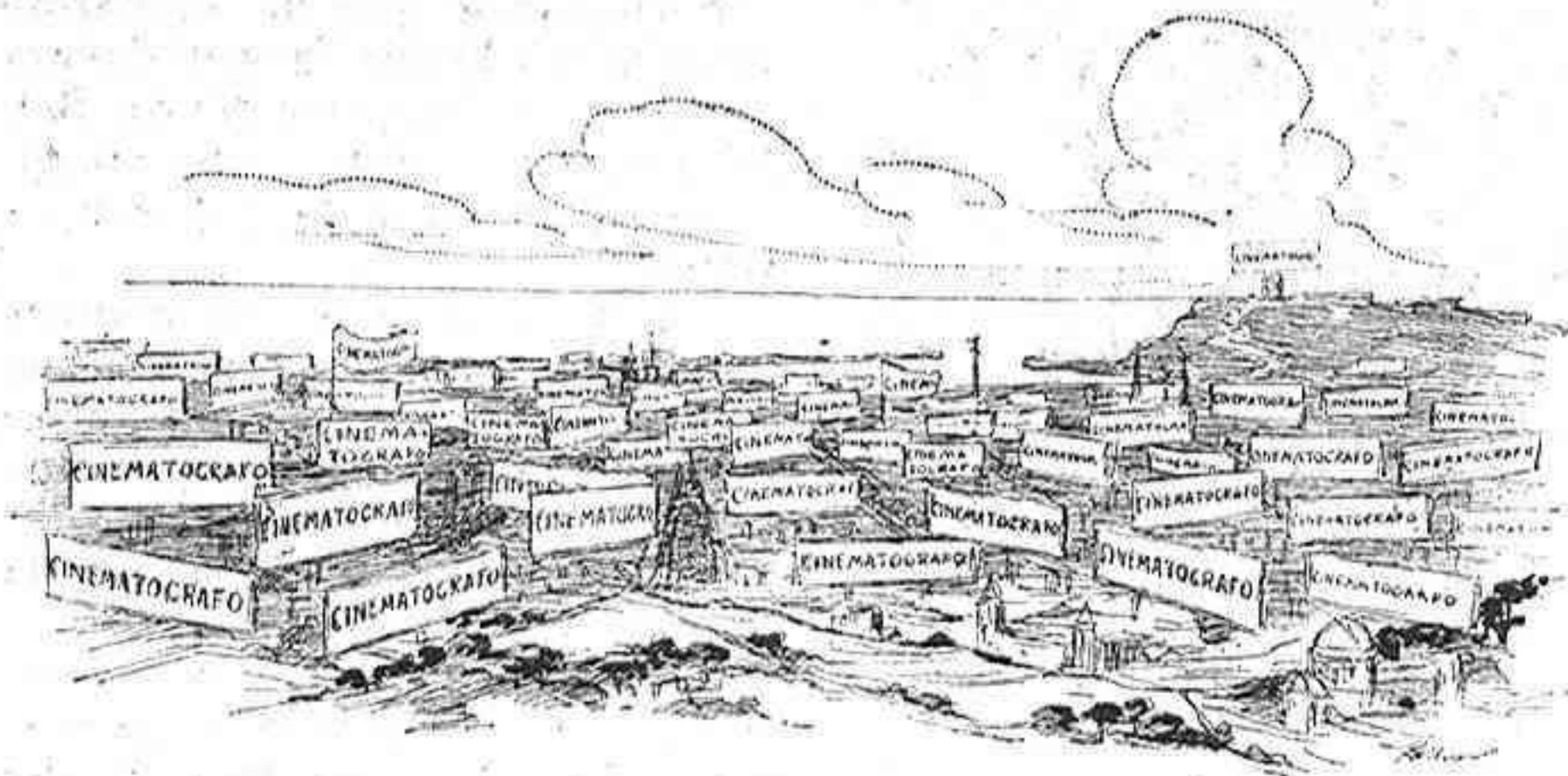
A un policia nou, de l' última fornada, desconexedor per complet de la ciutat, estant de punt en la Rambla de las Flors li demaná un foraster si li volia fer el favor de indicarli 'l carrer de la Portaferrija.

—Vd. dispense—li respongué— de Barcelona hasta ahora no conozgo más que la calle de *San Fernando* y la Rambla de *Canales*.

P. DEL O.

UN ENIGMA DESXIFRAT

¿PER QUÉ NO PODEN VIURE ELS TEATROS?

Vista general de Barcelona... artística.

Antoni López, editor

Rambla del Mitj, 20

Imprempta La Campana y La Esquella,
carrer del Olm, 8

(Tinta Ch. Lorilleux y C.^{na})

TAPAS ab planxas dauradas pera enquadernar l' any 1906
DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Tapas soltas. Ptas. 2'50 || Tapas y enquadernació Ptas. 3'50

PIERROT LLADRE

PAIS DE VANO, EN UN ACTE

PER

APELES MESTRES

Preu: 1 pesseta

JORDI ERÍN

EPISSODI DRAMÁTICH

PER

— J. BURGAS —

Preu: 2 rals

NIT DE REYS

QÜENTO DE LA VORA DEL FOCH

PER

APELES MESTRES

Preu: 1 pesseta

ALMANACH

de La Esquilla de la Torratxa
PERA L' ANY 1907

Preu per tot arreu: **UNA PESSETA**

ALMANACH

de La Campana de Gracia
PERA 1907

Se ven á **DOS RALETS** per tot arreu

1907-DIETARIOS-1907

BAZAR DE LA UNIÓN

CALLE DE LA UNIÓN, NÚMERO 3, BARCELONA

*Efectos de escritorio * Libros rayados*

*Tintas * Lápices * Lacres * Plumas * Resmillería*

Tarjetas postales

*Impresiones comerciales * Tarjetas de visita * Talonarios * Facturas*

*Sobres * Esquelas * Menús * Catálogos, etc., etc.*

Albums para tarjetas postales

*Vistas de Barcelona * Fotografías*

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

